

Naša Luč

2+1964

Kako rečemo in kako je prav?

Ali je kak razložek med RAVNATELJEM in DIREKTORJEM? Da, ravnatelj je domače, direktor je tuje. Ker se večini naših ljudi — duh hlapčevstva je še v nas — zdi tisto, kar je tuje, bolj imenitno, se je naziv direktor v zadnjih letih tako razširil v naši govorici. Le pri kakšnem kulturnem zavodu so ohranili naslov ravnatelj. Zaradi tega tudi nekateri mislijo, da je ravnatelj človek, ki ima večjo izobrazbo kot direktor.

Ali smemo pisati „TIČ“ in „TICA“ namesto „ptič“ in „ptica“? Smemo, vendar le takrat, kadar rabimo to besedo v prenesenem pomenu. Žival, ki leta po zraku, je „ptič“ ali „ptica“. Človeku ki je zvit, prekanjen, navihan, pa pravimo: „To je tič! Ta je tica! Zrela tička!“

Februar

8. 2. 1849 je umrl veliki slovenski pesnik odvetnik dr. France Prešeren, „Ribičev“ iz Vrbe na Gorenjskem. Letos poteka torej 115 let od smrti tega moža, ki je v odločilnem trenutku naravnal brod slovenske kulture v lastni tok.
18. 2. 1950 je umrl Prežihov Voranc, Lovrenc Kuhar, brat politika dr. Alojzija Kuharja. Prežihov je uvedel v slovensko slovstvo novo pokrajino: vzhodno Koroško okrog Mežice. Iz njegovih knjig stopa pred nas človek - trpin, ki se bojuje za boljši družabni red.

Naši veliki možje

GABRIJEL PLAVEC IN JANEZ DOLAR

Poleg Jakoba Gallusa omenja dr. Dragutin Cvetko v svoji najnovejši knjigi o naših glasbenikih 16. in 17. stoletja še dva druga znamenita skladatelja.

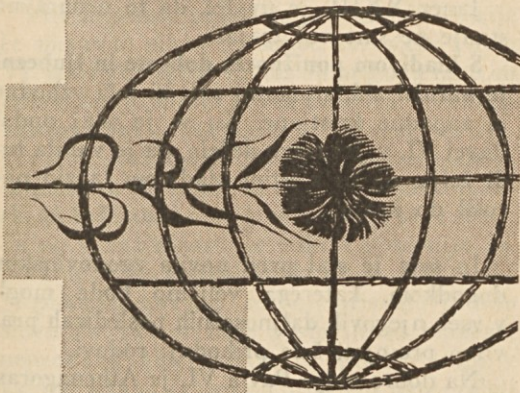
Prvi je Gabriel Plautzius — Plavec. Tudi ta se je podpisoval »Carniolus«, Kranjec, kar je tedaj pomenilo da se je rodil na Slovenskem. Izgleda, da je prišel na svet okoli 1580. Deloval je v Mainzu na Nemškem, kjer je leta 1612 postal kapelnik na dvoru velikega kneza. Neki zapiski pravijo, da se je rodil v Ljubljani. Dolgotrajna bolezen ga je pokopala v začetku leta 1642. Pri svojem komponiranju je imel Plavec »izdatno invencijo, smisel za čustveno neposredne in nekomplcirane melodije, za zvočnost in učinkovite kontraste«. Izšla je knjiga njegovih kompozicij »Flosculus vernalis«, ki pa verjetno ne obsega vseh reči, ki jih je skomponiral.

Drugi je Janez Krstnik Dólar. Ta je sicer živel na tujem, a je imel veliko stikov z domovino in deloval nekaj časa tudi v domovini. Bil je redovnik. Tudi on se je podpisoval »Carniolus«, zraven pa še »Lithopolitanus«. To se pravi, da je bil doma iz Kamnika. Poučeval je najprej v Ljubljani na jezuitski gimnaziji, in sicer od l. 1645, leta 1658 pa je odšel v Passau na Nemško. S svojimi kompozicijami se je uvrstil med predstavnike visokega baroka evropske glasbe.

ŠKOF TOMAŽ HREN

Prvi škofje ljubljanske škofije so bili iz plemiških kranjskih družin. Ko se je med plemstvo zanesel protestantski duh, so prišli na škofovski prestol tudi možje iz preprostega slovenskega pokolenja. Tak je bil tudi Tomaž Hren, imenovan »Kranjski apostol«. Skušal je z vso podjetnostjo popraviti škodo, ki so jo prizadejali protestantski novoverci med našim ljudstvom. Čeprav je bil meščan, je v Ljubljani kar po slovensko pridigal, oživil je slovenska romanja v Aachen pod varstvom sv. Cirila in Metoda in pospeševal slovensko petje na deželi. Hotel je, da bi izdali slovenski katekizem in slovensko pesmarico. Zavzemal se je za novo umetnost v cerkvah, ki so v protestantski dobi postale zanemarjene. Rad bi ustanovil v Ljubljani slovensko tiskarno in posojilnico, pa mu ni uspelo. Njegovo delovanje je pa uspelo v toliko, da je postala Kranjska dežela trdno katoliška dežela. Po dolgem času je bila l. 1601 spet v Ljubljani slovesna procesija sv. Rešnjega Telesa.

Protestantstvo nam je sicer prineslo prve domače knjige in je dvignilo slovensko zavest, utrdila pa jo je potem doba katoliškega prepoveda.

Naša luč

Čudovito!

Sredi zime diši po pomladi.

Srca ljudi dobre volje poskakujejo od veselja.

Pred našimi očmi se dogaja čudež, pravi čudež dvajsetega stoletja. V Kristusovi Cerkvi, ki se je še včeraj zdela nekako utrujena, okorela in zastarela, je zavel svež veter. Cerkev se vestno pripravlja, da bo tudi v modernem svetu, ki je velik po svojem tehničnem napredku, velik pa tudi po svojih bolečinah in zablodah, mogla uspešno vršiti svoje božje poslanstvo.

Zunanji izraz te odločne volje je vesoljni cerkveni zbor, ki je za vso Cerkev zelo resno — vzpraševanje vesti.

Ob zaključku drugega zasedanja cerkvenega zbora pa je papež Pavel VI. koncilске očete in svet obvestil, da bo romal v Sveto deželo, kjer želi iskati novih navdihov za vodstvo Kristusove ladje skozi razgibane čase ter moliti za cerkveni zbor in zedinjenje kristjanov.

Ta vesela in izredna novica je srca milijonov napolnila z novim upanjem v lepše dni.

*

Cerkev se prečiščuje in obnavlja. Hoče se čimbolj približati Kristusu, njegovi sveti

Zarja novih časov

osebi in njegovemu vzvišenemu nauku. Cerkev iskreno teži k pristnosti, prvotnosti ter pogumno opušča izročila, ki so nastala v teku stoletij in često slabo tolmačila Kristusovo osebo in misel. Cerkev hoče evangeljski nauk na novo premisliti v luči sodobnega umevanja in življenja.

Tako prečiščena in obnovljena Cerkev bo postala **privlačna točka** ločenim krščanskim vernikom, nekrščanskim narodom pa **svetnik**, ki vodi k rešitvi.

Simbol teh stremljenj in že prvi korak k uresničitvi je poleg cerkvenega zbora papežovo potovanje v Sveto deželo.

*

V usodnih trenutkih zgodovine Cerkve in sveta je papež romal k zibelki krščanstva, na kraje Kristusovega rojstva, delovanja, trpljenja in vstajenja, kjer se je hotel na poseben način napolniti z duhom božjega Učenika.

S papežem sta ves cerkveni zbor in vesoljni krščanski svet pohitela v duhu v svete kraje, da ponovno in čim jasneje slišita odmev vzvišenih besed Gospodovih blagrov, ki so osnova naukov Kristusove Cerkve.

To so v resnici dnevi, ki jih je naredil Gospod; pripravile pa so jih molitve in žrtve vernih množic.

Zgodovina nam govori o žalostni usodi Svete dežele, ki je tako zgodaj padla pod oblast muslimanskih vladarjev. Skozi stoletja so kristjani umirali v bojih za osvoboditev svetih krajev. Zaman.

Da bo čaša pelina še bolj polna, je cerkveni razkol ločil vzhodne in zapadne kristjane v dve sovražni skupini.

Vrata v Jezusovo domovino so postala pa-pežem zaprta.

*

A časi se spreminjajo.

Cerkev je preživela vse viharje. Kljub najhujšim udarcem je še ohranila moč, da je lahko začela in izvedla svojo **duhovno obnovo**. Pustila je pasti nebitveno, **s toliko večjo zvestobo pa se je oklenila bistvenega**. Papež je odložil meč in opustil ostre besede ter se približal Kristusu, ki jaha na osliču in z globokim razumevanjem za ljudsko bedo blagoslavlja množice.

Blagodejne posledice niso izostale.

Sadovi so tu in sicer bogatejši, kot bi jih mogli pričakovati.

Cerkev je luč na gori, h kateri se tudi v dobi atoma in vesmirskih ladij z zaupanjem obračajo vedno večje množice.

Ko se je 263. Petrov naslednik in vidni Kristusov namestnik papež Pavel VI. po 2000-letni odsotnosti v vsej preprostosti pojavil na meji Kristusove zemljske domovine, so ga muslimanski in judovski oblastniki sprejeli zelo spoštljivo; ljudske množice, kjer so složno nastopali katoličani, pravoslavni, muslimani in judje, pa so mu priredile tako navdušen sprejem, da se je njegova pot skozi Sveto deželo spremenila v zmagoslaven pohod.

*

A Cerkev se ne misli ustaviti pri delnih uspehih. Biti mora v celoti zvesta Gospodovemu nauku. In pri tem se zaveda, da njeno poslanstvo tako nesrečno hromi razklanost med kristjani. **Cerkev boli, da je krščanska vera skozi stoletja bila vera razkola med narodi, ko bi pravzaprav morala biti središče edinosti. Zbližanje med kristjani ni samo klic časa, marveč osnovna zahteva Gospodovega naročila: »Ljubite se med seboj!«**

Skoro neverjetno se zdi, da so Kristusovi

učenci mogli skozi stoletja trmasto vztrajati v razcepljenosti.

Janez XXIII. je uvidel, da to nenaravno stanje ne sme več trajati.

S kladivom ponižnosti, dobrote in ljubezni je narušil zid, sramotni zid, ki loči vzhodne in zapadne kristjane. Ko se je sdaj podal Pavel VI. v Jezusovo deželo, ga je vabila tudi želja, da bi z istim kladivom ta zid porušil do kraja.

*

In svet je stal pred novim zgodovinskim dogodkom, katerega veličino bodo mogli v vseh njegovih daljnosežnih posledicah pravilno presojeti šele prihodnji rodovi.

Na dobro voljo Pavla VI. je Athenagoras, carigrabski patriarh in prvak pravoslavne Cerkve, odgovoril z enakim razpoloženjem.

Kršćanstvo je po dolgih stoletjih razkola doživelo vzvišen trenutek, ko sta se poglavarja katolištva in pravoslavja prisrčno objela ter sta v cerkvi Božjega groba v Jeruzalemu v medsebojni ljubezni in spoštovanju pokleknila drug poleg drugega in goreče molila: »Gospod, daj jim, da bodo vsi eno!«

Skoro tisočletni zid med vzhodom in zapadom je s tem dejansko porušen, ker so ločeni bratje postali **eno v ljubezni**.

*

To so, bratje in sestre, v resnici dnevi, ki jih je naredil Gospod!

Porušena sta zidova, ki sta ovirala rast kraljestva božjega na zemlji: zid, ki je papeže skozi stoletja zapiral v sicer pozlačeno, a kaj malo evangeljsko ječo Vatikana, in zid, ki je vzhod ločil od zahoda.

Papeštvo si je slednjič le utrlo pot med trpeče množice našega planeta.

Veselimo se!

Na obzorju se svetlika zarja novih časov.

V-ko.

Ljubezen

Posoda, v kateri človek hrani ljubezen za druge, se nikoli ne razbije. Ljubezen vedno živi, vedno utriplje in ko se sprosti telesa, se raztegne v večnost kakor vonj sladkega kadila...

Karel Mauser, „Ljudje pod bičem“

Naš dopisnik iz Jeruzalema poroča

»Ko to pišem, poslušam po radiu (televizije še nimamo) slovo in odhod sv. očeta Pavla VI. iz Svete dežele. Kakor ob prihodu tako ob odhodu se je zbrala velika množica, večinoma muslimanov. Jordanski kralj Husein, ves njegov dvor, celo mesto Aman, preprosti beduini iz puščave in šejki, bi rekel: ves muslimanski in krščanski svet v tem predelu se je zbral, da se v hvaležnosti še enkrat poklonijo sv. očetu in se mu zahvalijo, da jih je obiskal. Bil je prisrčen sprejem, še bolj prisrčno je bilo slovo. Sv. oče se hoče posloviti od vsakega, neprestano blagoslavlja in, preden stopi v kabino letala, še enkrat njegovo oko preleti vso to deželo, na široko razprostire svoje roke in daje zadnji blagoslov. Čudno globok vtis je naredil na ta muslimanski svet. Kot otroci so se s solzami v očeh poslovili kakor od lastnega očeta. Bilo je, kot da je sonce milosti zasijalo v ta muslimanska srca...«

Tako začenja posebno poročilo našega rojaka, ki biva v Jeruzalemu in nam je podrobno popisal zgodovinski obisk papeža Pavla VI. v Sveti deželi v dneh od 4. do 6. januarja letos.

»Ko je sv. oče z avtomobilom prispel do Jordana, kjer se začenja Sveta dežela, do svete vode, ki jo je Jezus posvetil s svojim krstom, je izstopil in šel na breg reke

in jo blagoslovil. Zatem se je ustavil v mestu Jeriha, kjer so ga prvič pozdravili kristjani. Nato se je peljal po novi cesti v Jeruzalem in je pri tem še mogel videti kraj, kjer je bila — po starem izročilu tista gostilna, ki jo omenja Jezus v priliki o dobrem Samaritanu. Stara rimska cesta, po kateri je hodil Jezus, je še delno ohranjena, vendar ne več v rabi... Druga postaja, kjer se je ustavil sv. oče, je bila Betanija, vasica Marije, Marte in Lazarja...«

Nato popisuje, kakšen je bil sprejem v Jeruzalemu ob mestnih vratih, kjer vodi cesta iz mesta v Damask. Nakopičilo se je ogromno ljudstva. Mislili so, da bo šel od tam papež v slovesni procesiji do Tretje postaje križevega pota, toda ljudi je bilo preveč, ceste ozke, zmrčilo se je že, da ni preostalo drugega, kot da se je papež prerival skozi množico, ki je vzklikala in ga hotela videti. Okoli papeža je bila skupina vojakov v rdečih rutah na glavi, ki so v strahu, da se papežu kaj zgodi, sv. očeta bolj zakrivali kot varovali in ga pri tem porivali naprej navzgor. Ob Šesti postaji križevega pota je kapela sv. Veronike, kjer se je papež za 20 minut ustavil in malo odpočil. Množica je pa medtem šla kar naprej... »Ko so prišli pozneje vojaki s papežem do cerkve Božjega groba, sem videl sv.

Iz mesta Jeriho se je papež ob svojem obisku v Palestini vozil po tej cesti navzgor proti Jeruzalemu. Okolica je puščavska. Tabla na levi opozarja mimoidoče, da je tu svet v isti višini kot vršina Sredozemskega morja.

očeta, kako je trudno zmajeval z glavo, češ take procesije pa še nisem doživel».

V cerkvi Božjega groba je sv. oče maševal in se v francoskem jeziku Bogu zahvalil za to romanje in ga prosil odpuščanja za grehe vsega sveta. Potem je šel na Kalvarijo, kjer je poljubil tla, na katero je kapala s križa presveta Kri Odrešenikova.

»Na tem svetem kraju je mogel biti sv. oče komaj deset minut, ker kmalu se je pojavil spet v istem spremstvu in peljali so ga peš po ozkih ulicah mračnega mesta navzgor do kraja, kjer se pričinja cesta za avtomobile. Zdelo se mi je, da se je ponovila tista pot, ko so vojaki zvezanega Jezusa vodili skozi temno mesto v hišo velikega duhovna...« piše naš dopisnik.

Sv. oče se je nato odpeljal na pobočje Oljske gore, kjer je hiša njegovega zastopnika, apostolskega delegata. Tu je večerjal, sprejemal razne deputacije in potem v svoji ponižnosti šel na vrh Oljske gore, kjer prebiva jeruzalemski grški pravoslavni patriarh. Ta ni ravno naklonjen katoličanom in je papeža tudi zelo hladno sprejel. Od tam je šel obiskat katoliškega vzhodnega melkitskega patriarha, pri katerem so tudi 4 slovenske šolske sestre. Potem je stopil v dolino Cedron do cerkve na vrtu Getzemani, kjer je Jezus potil krvavi pot. Tu je prebil sv. oče eno uro v molitvi in spravni pobožnosti ob nabitosti polni cerkvi. Ob tej priložnosti so v cerkvi brali Trpljenje našega Gospoda Jezusa Kristusa v raznih vzhodnih jezikih in tudi v ruskem. Bilo je že čez polnoč, ko je prispel papež nazaj v hišo apostolskega delegata. Več žrtev ta dan sv. oče gotovo ni mogel vzeti nase.

Drugi dan je potoval skozi Samarijo v Galilejo, v mesto Nazaret. Judovska država je za to priložnost odprla prehod, ki je drugače zaprt in je polno min in strelskih jarkov. Ob prihodu v Ezdrelonsko dolino je videl pred seboj goro Gelboe, kjer sta padla kralj Savel in Jonatan, na desni pa je videl staro trdnjavo kralja Salomona, tako zvano Megido. Tu je sprejela slovesno papeža izraelska vlada. V Nazaretu je potem papež maševal v votlini Marijinega Oznanjenja in pridigal o »Blagih na gori«. Od tam je odšel na goro Tabor, kjer se je Jezus izpremenil, v vasico Naim in potem dol k Galilejskem jezeru.

Tam, kjer je Kristus izročil apostolu Petru svojo čredo, je pokleknil in poljubil sveta tla. Prvi od naslednikov Petra, ki je prišel na ta sveti kraj!

»Proti večeru istega dne je prispel sv. oče v izraelski del mesta Jeruzalem, kjer ga je sprejel župan s kruhom in soljo...« »Pozdravljen, ki prihajaš v imenu Gospodovem!« so ga pozdravljali. Papež si je ogledal dvorano zadnje večerje, ki je vsa zapuščena. Z množicami pa ni prišel v dotiko, ker je izraelska vlada odredila zelo stroge ukrepe, da se ne bi kak fanatik našel in hotel potek romanja obrniti po svoje. Zato so mogli kristjani priti le v nekaterih krajih v stik s sv. očetom.

Na oni strani meje pa so ga od šestih do četrta deset zvečer čakale množice, med njo tudi redovnice s palmovimi vejami v rokah. Tako so ga ob prehodu na jordansko stran videli vsaj za hip tisti, ki ga prejšnji dan niso mogli.

Na dan sv. Treh kraljev je papež obiskal mesto Betlehem, ki je bilo vse ovenčano in okrašeno. Tu je maševal v votlini Jezusovega rojstva in imel nagovor o miru in ljubezni. Od tu je poslal 244 poglavarjem držav po svetu kratek pozdrav in sporočilo, da se jih spominja v molitvi na tem kraju.

Vmes pa se je papež dvakrat sestal s carigrajskim, glavnim pravoslavnim patriarhom Athenagorom, ki je prišel nalašč zato iz Carigrada v Jeruzalem. Najprej je obiskal patriarh papeža, nato pa papež patriarha. O tem zgodovinskem dogodku pa je treba posebej pisati.

Ob pol dveh se je Pavel VI. poslovil od Jeruzalema in odpeljal nazaj v jordansko glavno mesto Aman, kjer je letališče, odkoder se je nato s svojim spremstvom odpeljal v Rim. V Rimu je bilo seveda vse na ulicah. Strah, ki je vladal med Rimljani, da bodo papeža »divji Amoniti« ubili, je bil neosnovan...

Pravijo, da so se s tem papeževim romanjem razmahnila meje Cerkve, začenja se nova doba odnosov med doslej ločenimi kristjani, svet začenja spoznavati, kaj je Cerkev in kako mu je treba sredi modernega napredka duhovne sile, sicer bo človeštvo poginilo v splošni katastrofi. rn.

„Verujem — v Boga Očeta vsemogočnega . . .“

Prav gotovo ni človeka, ki ne bi spoznal ali vsaj zaslutil, da v tem življenju ne bodo utešena najgloblja teženja njegovega srca. Zlasti v trenutkih trpljenja in pretresov, ko vstajajo dvomi in ko se ideali razblinjajo v razočaranost, začuti človeško srce, da mora biti za vidnimi, tostranskimi dobrinami še nekaj ali nekdo, ki mu more dati pravo srečo in mir.

Zgodovina priča, da je pri vseh narodih in ljudstvih vera v Boga nudila odgovor na osnovna vprašanja človekovega bitja ter dajala življenju notranji smisel in upravičenost. A zgodovina nas tudi uči, da so tako posamezniki kot tudi celi narodi zabredli v velike moralne in verske zablode.

Potrebno je bilo, da se je Bog sam razodel. Izbral si je potomce Abrahamove kot svoje ljudstvo, ki naj v teku zgodovine ohranja in razširja med narodi pravo vero v Boga. Za to poslanstvo je bilo izvoljeno v stari zavezi Abrahamovo telesno potomstvo, v novi zavezi pa njegov duhovni zarod — Kristusova Cerkev.

To, kar je Bog razodel (razodetje), nam je ohranjeno zapisano v svetem pismu in v izročilu ter učenju sv. Cerkve, ki je glavne razodele resnice povezala v kratek molitveni obrazec: apostolsko vero.

*

V prvem členu te veroizpovedi priznavamo osnovno resnico: **Bog je in sicer en sam in edini Bog.**

Ko je zaslíšal iz gorečega grma božji glas, ki mu je naročal, naj gre v Egipt in popelje izvoljeno ljudstvo iz sužnosti, je Mojzes prosil Boga, naj mu razodene svoje ime, naj pove, kdo da je. In Bog mu je odgovoril: »Jaz sem, ki sem.« (2 Mojz 3, 14).

Tudi stvari so, kakor tudi mi sami — a med nami in Bogom je bistvena razlika. Vsi vemo in čutimo, da je naše življenje minljivo in omejeno; prav take so tudi stvari,

ki nas obdajajo: spreminjajo se, sedaj so, a kmalu jih več ne bo. Vse, kar smo in kar imamo, je le prigodno; dobro vemo, da nas lahko ne bi bilo.

Le Bog je nujno bitje, neskončno vzvišen nad vse. Vse popolnosti, ki jih poznamo, v sebi ali v stvarih, so v Njem v neskončni meri; zato jih pišemo v tem primeru z veliko začetnico. Tako pravimo: Bog je Življenje, Resnica, Dobrota, Lepota, . . . in — kar je najlepše in najvišje v življenju — Bog je Ljubezen. Kot tak je Bog res le eden in edin.

A čeprav tako vzvišen nad vse, nam je Bog vendarle medopovedljivo blizu. Ker je neskončno in večno duhovno bitje, pravi o Njem sv. Pavel, da »v njem živimo, se gibljemo in smo« (Apd 17, 28).

Kdor bere sv. pismo, takoj uvidi, s kako odločnostjo so v stari zavezi preroki brnili med izraelskim ljudstvom vero v pravega Boga. Po božjem naročilu so svarili, rotili in tudi grozili pred nevarnostjo malikovavstva in mnogoboštva. Tej nevarnosti je izpostavljena tudi naša vera sredi 20. stoletja. »Po božjem nauku poučeni« moramo vedno znova z molitvijo in verskim poukom obnavljati in očiščevati svojo vero v Boga. Moderno malikovavstvo je namreč zelo zapeljivo: človek je postavil na oltar samega sebe! Malikovanje 20. stoletja si nadeva najrazličnejše oblike: **rasizem**, ki mu je najvišja dobrina lastno pleme; **pretirani nacionalizem**, ki sebi in bližnjemu zavira pravi verski razmah; **komunizem**, ki žrtvuje vse na oltar neke tostranske brezrazredne in brezbožne družbe, ki pa ostaja vedno v nedosegljivi utopični meglenosti; in končno **življenjski materializem**, ki mu je glavno le uživanje dobrin tega sveta. Zlasti ta zadnji je nevaren za nas vse, ker se neopazno, a vztrajno vriva v mišljenje ter čustvovanje in tako hromi in izpodkopava temelje vere: namesto k Bogu, se človek obrne k svetu in k sebi.

A jasna je beseda sv. Pavla: »Kajti, čeprav bivajo takoimenovani bogovi na nebu ali na zemlji . . . je vendar za nas **en Bog, Oče, iz katerega je vse in mi smo zanj.**« (1 Kor 8, 5) Bog sam je svojemu ljudstvu zabičal kot prvo zapoved: »Ne imej drugih bogov poleg mene!« (2 Mojz 20, 3).

»Mnogokrat in na mnogotere načine je Bog nekdanj govornik očetom po prerokih... slednjič nam je govornik po Sinu« (Hebr 1, 1—2). Tako pravi apostol Pavel.

Bog je poslal lastnega Sina, da dopolni »postavbo in preroke«. Središče tega, kar je ta povedal, je resnica o **troedinem Bogu**.

Kristus je sicer potrdil nauk prerokov, ki so skozi stoletja učili, da je le en Bog, a jih je dopolnil s tem, da nam je razodel, da so v tem enem in edinem Bogu tri božje osebe. Mnoge resnice, ki nas jih uči razodetje o Bogu, bi samo po sebi človek mogel, bolj ali manj jasno, spoznati sam s svojim umom. A notranje življenje v Bogu samem nam je popolnoma zakrito. Tudi, ko nam je ta resnica o troedinosti razodeta, je ne moremo doumeti.

O svojem nebeškem Očetu je Jezus Kristus pogosto govoril in to tako, da je bilo jasno umeti, da sta Oče in Sin eno. »Vse mi je izročil moj Oče in nihče ne pozna Sina kakor le Oče; in nihče ne pozna Očeta kakor le Sin in komur hoče Sin razodeti.« (Mt 11, 27) Apostolom, ki so ga prosili: »Gospod, pokaži nam Očeta«, je odgovoril: »Kdor vidi mene, vidi Očeta.« (Jan 14, 8) Tik pred trpljenjem je povedal izrecno: »Jaz in Oče sva eno.« (Jan 10, 30) Pred velikim zborom, ki ga sodi, slovesno izjavi, da je pravi Sin božji.

O Svetem Duhu govori Jezus kot o tretji osebi, različni od Očeta, ki pa ima tudi božjo naravo, ki je tudi Bog. Pri zadnji večerji je

obljubil Jezus apostolom, da jim bo poslal Tolažnika, Duha resnice, ki izhaja od Očeta in ki jih bo učil popolne resnice, ki jo je prejel od Sina; ta Duh-Tolažnik bo ostal s Kristusovimi učenci vekomaj (primerjaj Jan 14—16).

Že po vstajenju, preden je odšel v nebesa, je dal Kristus apostolom vesoljno misijonsko poslanstvo z besedami, ki jasno izražajo resnico o troedinem Bogu: »Pojdite in učite vse narode; krščujte jih v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha« (Mt 28, 19).

Presveta Trojica je največja skrivnost naše vere. Prav po veri v njo se kristjani ločimo od vseh drugih religij, od katerih marsikatera priznava in časti le enega pravega Boga. Toda ker ne poznajo ali ker ne priznajo Kristusovega razodetja, jim ni dano, da bi spoznali bogastvo skrivnostnega notranjega življenja v Bogu samem. Nam je bila dana ta milost. Res, da ne moremo razumeti te skrivnosti, a za nas je to velikega pomena, če to verujemo. To razodetje nam odkriva, da smo poklicani po posvečujoči milosti se vključiti v to božje življenje, ki izhaja od Očeta k Sinu in ki mu ga Sin v Duhu Ljubezni vrača. To razodetje nam kaže čudovito dobroto nebeškega Očeta in ob njej nam ne preostane drugega, kot da skušamo narediti iz vsega našega življenja živ slavošpev hvaležnosti in ljubezni: »Čast bodi Očetu in Sinu in Svetemu Duhu...«

fp.

Kaj sta nam povedala slovenska škofa?

Ob koncu zadnjega zasedanja vesoljnega cerkvenega zbora je poročevavec slovenskih oddaj na radiu Vatikan postavil ljubljanskemu škofu dr. Pogačniku in mariborskemu škofu dr. Držičniku več vprašanj, na katera sta g. škofa prav rada odgovorila, vedoč, da bodo na ta način slišali kaj iz njihovih ust tudi Slovenci, razkropljeni po svetu.

Ker tozadavne radijske oddaje, ki je oddajala sredi decembra njune odgovore, verjetno niste slišali, prinašamo tu nekaj misli iz te oddaje. Morda vas bo zanimalo njuno mnenje o Slomškovi beatifikaciji in o izseljencih.

Besede mariborskega škofa

Ali bi hoteli povedati našim bralcem in poslušavcem kaj o koncilu; na primer: kaj je napravilo letos na vas na koncilu poseben vtis?

»Posebno globok vtis so naredile name besede papeža Pavla VI., s katerimi je prosil odpuščanja ločene brate, ako se jim je s katoliške strani prizadela kaka krivica.«

Ali so letos razprave na koncilu potekale bolj urejeno in hitreje?

»Gotovo je, da so potekale razprave na tem zasedanju boljše in hitreje. Voditelji razprav — moderatorji — so bili zelo izvežbani

Kraj Polhov Gradec v prizajni dolini ne daleč od Ljubljane — v zimski odeji.

in gibčni in so često takoj odgovarjali na razne predloge. Snov letošnjega zasedanja je bila mnogo obsežnejša kot snov lanskega.«

Prezvisešeni! Poleg sodelovanja na koncilu ste gotovo v tem času napravili kaj tudi za pospešenje proglasitve Slomška za blaženega?

»Glavne novosti v tem prizadevanju so naslednje: Pri kongregaciji svetih obredov so začeli preiskovati vse, kar je Slomšek spisal. Jugoslovanski škofje smo v avdienci prosili sv. očeta, da bi se zavzel, da bi šla zadeva kolikor mogoče hitro od rok. Oktobra so vsi jugoslovanski škofje podpisali prošnjo, da bi čimprej začeli papeški postopek za proglasitev Slomška za blaženega. V Rimu smo natisnili kratek življenjepis škofa Slomška v italijanščini. Pripravljen je že francoski prevod, na angleškega pa se tudi misli.«

Dr. Pogačnik odgovarja

Škof dr. Pogačnik, upravitelj ljubljanske nadškofije, je poročevalcu ob tej priložnosti povedal med drugim tudi tole:

Koliko jugoslovanskih škofov je tokrat prišlo na koncil in zakaj niso prišli vsi?

»Na koncil nas je prišlo 22 škofov iz Jugoslavije, to je vsi, ki smo hoteli. Doma so ostali le bolehnii in priletni škofje: nadškof dr. Ujčič iz Beograda, škof Pušić iz Hvara, nadškof dr. Srebrnič z otoka Krka, škof Butorac iz Dubrovnika in pomožni škof Salisewis iz Zagreba.

Kakšen vtis lahko poveste o koncilu in o škofih?

»Znati je bilo treba res vse jezike. Okrog mene je bilo zlasti mnogo južnih Američanov. Na koncilu sem se seznanil s škofom Noa iz Marquette v Združenih državah, kjer je bil prvi škof naš misijonar Friderik Baraga. Ta škof vodi sedaj škofijski postopek za proglasitev Barage blaženim. Spoznal sem škofa Cafferatta iz San Luisa v Argentini, ki ima v škofiji več duhovnikov naše nadškofije in je z njimi zelo zadovoljen. Enako sem se spoznal z nekim drugim škofom iz Združenih držav, ki se pohvali z našimi duhovniki, ter s pomožnim škofom iz San Francisca Guilfoyleom, ki je velik prijatelj č. g. V. Voduška in govori celo nekoliko slovenski... Začetna procesija škofov ob otvoritvi s škofovskimi pokrivali na glavi se mi je zdela kakor lani. Ker sem bil sam v njej, sem jo le malo videl... Novost sedanjega zasedanja so bili laični poslušavci. Ker je tako važno sodelovanje vernikov pri službi božji in cerkvenem delu, je namreč sv. oče poklical na koncil tudi nekaj predstavnikov velikih katoliških organizacij in uglednih katoliških ustanov.«

Ali nam lahko poveste svoje vtise o razpravah na koncilu?

»Najvažnejše vprašanje tega zasedanja je bila razprava o Cerkvi. To in podobna vprašanja posegajo v najgloblje skrivnosti naše vere... Velik dogodek v zgodovini Cerkev je bogoslužni ali liturgični odlok

vesoljnega koncila, ki je mejnik za stoletja. Priklical bo novo pomlad v javnem bogoslužju in od tega si moremo opravičeno obetati splošno poživitev verskega življenja.«

Za nas Slovence, ki imamo v isti državi tudi ločene brate, je posebej važen tudi osnutek o »ekumenizmu«, ki ste ga obravnavali. Ali bi nam povedali kakšno misel o tem, ker bo to še na programu koncila?

»Osnutek o ekumenizmu je vzbudil veliko zanimanje tudi zunaj Cerkve. Prvič v zgodovini Cerkve tako govori o ločenih bratih. Prvič hoče koncil spregovoriti o judih in o verski svobodi. Odpirajo se nova neizmerna obzorja, ik jih je odprl pokojni Janez XXIII. V tem osnutku se posebno kaže, kako se hoče Cerkev na tem koncilu očistiti. Cerkev začne nove metode v odnosu do pravoslavnih, protestantov, judov in sploh drugovercev. Pravilno so zapisali, da je s tem osnutkom verskim vojskam zadan smrtni udarec. Pri razpravah na koncilu so koncilski očetje nadalje spoznali, kako različne so okoliščine v posameznih deželah in koliko dela bo še treba, da se izdelata za vse ustrezno navodilo.«

V kratkem bomo praznovali svetovni izseljenski dan. Ali bi nam lahko kot vodnik slovenske nadškofije v prestolnici Slovenije povedali kako misel našim rojakom po svetu v zvezi s tem dnem?

»Naši staroizseljenci se počasi in organsko prilagajajo novim krajem, njih jeziku in običajem. Novoizseljenci, bolje poveljni emigranti, so narodno visoko zavedni, svoji narodnosti vdano zvesti in zlasti kar občudujemo: kulturnotvorni. Tudi ti so si povečini že ustvarili drug dom in imajo urejeno dušno pastirstvo. Najnovejši izseljenci so tisti, ki hodijo zdaj na tuje na delo. Ti so večkrat zelo razkropljeni, žive med tujimi ljudmi, katerih jezika ne znajo, zato so osamljeni in versko in socialno često nevarno ogroženi. Izseljenski duhovniki gredo za njimi kakor za izgubljenimi ovcami in jim pomagajo, kolikor morejo. Imamo požrtvovalne, v revščini živeče izseljenske duhovnike, ki ne skrbijo le za verske zadeve izseljencev, temveč jim tudi pomagajo na uradih pri urejanju njihovega položaja in pri oblasteh. Naši ljudje v tujini naj često pišejo domov svojcem naj iščejo

zveze z drugimi Slovenci, zlasti z najbližjim slovenskim duhovnikom. Radi naj se z Bogom v svojem materinem jeziku pogovarjajo! Med seboj naj si radi pomagajo! Domovine in svojega jezika naj ne pozabijo! Končno naj se ne dajo zapeljati tistim, ki bi jim radi iztrgali ljubezen do naše domovine.«

Kardinal Wyszyński govori o dostojanstvu človeka

Nedavno je govoril poljski kardinal Wyszyński v Varšavi o dostojanstvu človeške osebnosti. Tehnika grozi človeku, da ga zasužnji hujše, kot je bilo v srednjem veku in ta grožnja je v Varšavi, kot v New Yorku. V modernem času ljudje skoro dihati ne morejo. Politični voditelji ravnaajo z ljudmi, kot bi bili umetna gnojila, kot smo to videli v koncentracijskih taboriščih in kot se dogaja v mnogih deželah.

Dostojanstvo človeka, ki bi ga morali poudarjati parlamenti, ministrski predsedniki in načelniki strank, je poveljal pokojni papež Janez XXIII. v okrožnici Mir na zemlji.

Človek mora biti v središču pozornosti, njegova pravica do dela, do svobode, do pravičnosti, do spoštovanja. Človek je važnejši kot so tovarne ali velika podjetja.

Molitvena zveza

Verjetno ste že kaj brali o njej: „Je to duhovno gibanje versko-narodnega značaja, katerega članstvo — brez posebnih formalnosti ali obvezne članarine — ima samo to dolžnost, da z molitvijo in zglednim krščanskim življenjem skuša doseči pri Bogu odpustanje naših narodnih pregreh ter tako priklicati nad naš narod božji blagoslov, t. j. pravično rešitev in ohranitev.“

Pod zglednim krščanskim življenjem razumemo: živeti stalno v posvečujoči milosti božji, kar naj bi se doseglo s pogostim prejetjem zakramentov, če že ne pri nedeljskih mašah, pa vsaj prve petke in prve sobote v mesecu. Poleg tega naj bi člani v smislu fatimskega naročila darovali Mariji za spreobrnjenje Rusije vsaj eno skrito žrtev ali premagovanje, zlasti v spolnemanju stanovskih dolžnosti.“ (Slovenski Makabejci, str. 16)

Kdor bi želel vstopiti ali se tudi samo o tem informirati, naj piše na: Osrednjo izseljensko pisarno, 62. Offley Rd, London S. W. 9., Anglija.

kotiček za žene

Gospa Majda svetuje

Čas ob svečnici, ko so naši očanci budno pazili, če bo prej kanilo od strehe kot od sveče, čas, ko se začnejo zimi krhati mrzli zobje, je tu. Sonce se je pomaknilo višje na nebo in topel žarek izvabi ptičko pri krmilnici veselo čvrkutanje. Čeprav vemo, da bo še pritisnil mraz, da bo še zima nasula belega snega, nam je vendar veselo pri srcu, saj v zraku že trepetaja upanje na pomlad. Ljubitelju zelene narave so prve znanilke pomladi njegove cvetlice lončnice. Vse puste mesece tja od novembra so dremale v zimskem spanju, ves ta dolgi čas zadovoljne samo s požirkom vode. Zdaj pa življenjski sokovi hitreje krožijo v naših zelenih prijateljih. Začnejo se prebujati v novo življenje. Skrbno oko brž zapazi prve znake: rastlina postaja sveža, menjava barvo, pokažejo se prvi listički in morda celo že prvi plašni nastavki za cvet. Zdaj je čas, da jih mi dokončno zbudimo. Prišel je čas presajanja. Čeprav za to delo ni strogih pravil in nam pravilni način pokaže šele skrbno opazovanje rastlin in vaja, se vendar lahko držimo nekaterih navodil.

Najprej: **Katere rastline moramo presajati?** Vse rastline, ki so v preteklem letu zelo poganjale, rastle ali bujno cvetele, rabijo ne le drugo zemljo, pač pa verjetno tudi večjo posodo. Rastlina se sicer ne hrani z zemljo, pač pa črpa iz nje v vodi raztopljene hranilne snovi. Kadar je te porabila, začne pešati in zastaja v rasti, moramo ji menjati zemljo.

In že smo pri drugem vprašanju: **Kakšno zemljo rabimo?** Tu je odgovor malo težji. Poznamo mnogo vrst zemlje in vsaka rastlinska vrsta ima svoje želje. V glavnem pa prija vsem lončnicam rahla zemlja; le stare, velike rastline kot n. pr. palme in oleandri, ki imajo velike, močne korenine, so najbolj zadovoljne s težko zemljo, ki jo lahko vzamemo kar iz zelenjavnih gredic. Za manjše in nežnejše rastline dobimo zemljo pri vrtnarju ali v cvetličarni. Z malo muje in pazljivosti pa si lahko sami napravimo zelo dobro mešanico. Pripravimo si jo iz rahle črne vrtno prsti,

listovke, ki jo najdemo v bukovem gozdu pod kupi listja, vresnice, ki si jo tudi naberejo v gozdu tam, kjer rastejo borovnice in vresje, šotovke (nem. Torfmull), ki si jo moramo nabaviti pri vrtnarju, in čistega rečnega peska mivke. Pesek napravi zemljo propustnejšo. Uspešno ga lahko nadomestimo s fino zdrobljeno opeko.

Kaj pa posoda? Najprimernejša je glinasta, za velike rastline lesen zaboj ali čeber; na balkonih s pridom uporabljamo eternitne zabojčke. Vse te posode morajo imeti na dnu odtočno odprtino, skozi katero odteka odvečna voda. Če te odprtine ni ali če je posoda nepropustna, voda zastaja, zemlja se skisa, rastlina propade ali celo zgine. Stare glinaste lončke pred presajanjem dobro operemo in z jekleno volno zdrgnemo z njih plesnive in apnenčaste obloge, ki se sčasoma na straneh naberejo. Nove lončke pred uporabo par ur namočimo v vodi, sicer izsrkajo po presajanju iz zemlje vso vlogo.

Kako presajamo? Rastlina naj bo suha. Manjše lončnice vzamemo v roko, obrnemo lonček, da nam rastlina med prsti visi navzdol in z drugo roko potolčemo po dnu in ob straneh, da se zemlja in zakoreninjena rastlina odločita in zlahka zdgneta iz posode. Velike lončnice pa položimo po fleh in potolčemo z roko ali s koščkom lesa. Če vidimo, da ima rastlina veliko korenin in malo zemlje, potrebuje večjo posodo. Izberemo tako posodo, ki je 2 — 2,5 cm širša od stare, pri velikih rastlinah malo več, pri majhnih manj. V novo posodo položimo preko posode glinasto črepinjo, nasujemo za 1/6 višine debelega peska in šele na tega mešanico zemlje. Rastlini previdno orahljamo koreninsko kepo, z vrtnimi škarjami poročemo poškodovane in predrobne korenine in jo postavimo na sredo lonca. Zasujemo jo z zemljo, ki naj končno sega do 1,5 — 1 cm pod rob lonca, da imamo na ta način še prostor za zalivanje. S prsti dobro pritisnemo zemljo okrog rastline in jo postavimo v posodo napolnjeno z vodo za toliko časa, dokler vstajajo iz vode zračni mehurčki.

Presajene rastline naj stojijo par dni na senčnem, zračnem prostoru. Za zalivanje uporabljamo deževnico ali postano vodo.

Skrbno nego nam bodo rastline bogato

povrnile z bujno rastjo in obilnim cvetjem. Vendar samo nega ni zadosti. Rastlina rabi ljubezni. Staro redovnico, ki je slovela po tem, da ima pri rastlinah »posebno srečno roko«, so некоč povprašali po njenih tajnih metodah negovanja. »Nobenih tajnih metod ne poznam«, je odgovorila »samo malo vode in dosti ljubezni rabijo rožice. Za ostalo potem že skrbi Tisti, ki lilij na polju ne pozabi!«

za naše može

„Idealni mož“ v ženskih očeh

Razni pisatelji in pisci so porabili cele reke črnila, da bi povedali, kakšna naj bo ljubezen do dekleta, oziroma kasneje žene. Nekaterim se je to posrečilo v večji, drugim v manjši meri, kajti ljubezen ima tisoč imen in se izraža na tisoč načinov.

Nič manj kot to je zanimivo, kakšen je »idealni« mož, kot si ga vsaka žena želi za svojega življenjskega tovariša. Okusi so tudi v tem pogledu zelo različni tako v pogledu zunanje pojave kot v pogledu značaja in njegovih lastnosti. Kljub vsej tej različnosti pa je več lastnosti, ki jih na moškem ali vsaj na fantu in možu iščejo vse žene. O tem sem nedavno bral sledeče:

Predvsem si ženska želi, da bi dobila moža, ki bi jo nadkriljeval, pa četudi bo na videz hotela vedno ona imeti zadnjo besedo. Ženska ni ustvarjena za poveljevanje, ona mora v možu gledati svojo oporo, svojo moč; občutek, da ga ona nadkriljuje, bi jo zmedel in jo oropal najslajše sreče, ki se izraža prav v njeni podrejenosti možu. Žena najraje gleda v možu svojega gospodarja.

Morda si bo mož želel drugačno ženo, ženo, ki ve, kaj hoče, ki ima jasne ideje. Tudi s tem bo žena zadovoljna, postala bo taka, kakor jo bo mož hotel, samo če bo v resnici »hotel«. Kako bo to dosegel, to pa je največ skrivnost ljubezni.

O, kaj vse je pripravljena žena storiti, če ve, da jo mož v resnici ljubi! Ni res, da je doba atomske energije ubila v mladih ljudeh ves idealizem, da niso zmožni več ljubiti, da jim je več zabava in udobno življenje kakor pa tiha družinska sreča. O ne, vse to ne

more napolniti človeška srca, ki hrepenijo vedno, včeraj kakor danes, le po razumevanju in ljubezni.

Žena si želi iskrenih, pa čeravno le malenkostnih dokazov ljubezni. Mrzlih in računarskih dokazov ne mara. Mož mora v njej gledati ne samo mater svojih otrok, ne samo pomoč, ekonomskega življenja, ampak predvsem svoj ideal, ljubljeno bitje, ki si ga je izmed tisočev izbral. Ta dokaz potrebuje žena vse bolj kot kruha in drugih takih dobrin.

V družinskem življenju niso vedno jasni dnevi. Včasih se megle kopičijo in potrebna je »nevihta«, da jih razprši. Žena si takih neviht bolj želi kakor pa sivih, enoličnih, meglenih dni. Vendar, ko bi možje vedeli, kako so majhni v očeh žene, kadar ob takih nevihtah rohnijo in kričijo! To pomeni, da v svojem zadržanju niso gotovi, in vendar si žena nič bolj ne želi, kakor da bi mož tudi ob takih »nevihtah« zmagal.

Mislím, da ni žene na svetu, ki bi ganjena ne ponavljala velike besede zveste Rute iz sv. pisma: »Kamorkoli ti bom sledila, kjer bo tvoje bivališče, tam se bom tudi jaz naselila, tvoje ljudstvo bo tudi moje, tvoj Bog tudi moj!«

To je sladka izpoved vseh tistih žena, ki so v možu našle svojega vodnika. In kaj naj si potem še želijo večjega in lepšega na tem svetu? ad.

družina in vzgoja

MOLITEV OTROKA

Jezušček, tam gori
v svojem zlatem dvori
sveti križ držiš,
z angelci sediš.
Prve hlače nosim
in kleče te prosim
zdravja svoji mami,
ki me zjutraj drami,
češe in umiva,
meni srajčko šiva,
sladkih jabolk reže,
rada s kruhom streže,
mleka piti daje,
da ga še ostaje.

Fran Levstik

slovinci doma

Na dan pred božičem, 24. dec. 1963 je pristalo na novem ljubljanskem letališču na Brniku prvo letalo. Letališče je oddaljeno 30 km od Ljubljane v smeri proti Kranju. Ob slovesni otvoritvi so poudarili, da leži letališče sredi gospodarsko najbolj razvitega območja naše dežele, da na njem lahko pristajajo tudi največja mednarodna letala in to vse leto. Nato so prerezali balončke, ki so dvignili v zrak zastave. Potem je zabrnelo in vzletelo v zrak (prvič z domačega letališča) letalo slovenske letalske družbe Adria Aviopromet (AA) in odletelo v Alžir.

V Homcu pri Kamniku je škof dr. Jože Pogačnik pokopal umrlega slovenskega opernega pevca Josipa Gostiča, enega največjih pevskih umetnikov, ki so se rodili na Slovenskem. Gostič je začel peti kot solist v ljubljanski operi. Imel je čudovit topel glas tenor, ki je kar »nesel po dvorani«. Potem je postal prvi tenorist opere v Zagrebu, od leta 1951 pa je pel na Dunaju v Državni operi in leta 1952 tudi na festivalu v Salzourgu. Odlikoval ga je glas velikega obsega s čudovito simpatično barvo, kar je združeval z odličnim poznavanjem pevske tehnike. Imel pa je tudi estetski okus za mero in vztrajno voljo neprestano se izpopolnjevati. Čeprav ga je pot vodila po svetu, je vendar ostal do zadnjega zvest slovenski Operi, iz katere je izšel.

V teku leta 1963 je 2600 beguncev iz Jugoslavije zaprosilo v Avstriji politično

zatočišče. Avstrijske oblasti so ga dale le dvema osebam, 320 pa so jih nasilno vrnile nazaj in predale Udbi.

Decembrska posvetovanja so izzvenela v to, da bo treba olajšati carinske predpise za jugoslovanske državljanke, pa tudi dati ljudem več denarja na razpolago, če gredo v tujino. Spricho ugodnosti, ki jih nudijo tujcem, če gredo v Jugoslavijo, je to res potrebno, saj je tak postopek nasproti lastnim državljanom slaba reklama za sedanji režim. Carinski predpisi naj temeljijo na zaupanju, ne pa na sumničenju, da je vsak državljan že »tihotapec«.

Na Jesenicah je iztirila lokomotiva in 16 vagonov. Pri tem so trije železničarji skočili iz drvečega vlaka in se rešili. Nastalo je za 50 milijonov škode. Nesreča je nastala zaradi tega, ker je bil zračni pritisk v zavorah premajhen. — V Račah pri Mariboru sta se 19. dec. zaletela tovorna vlaka. Zavirač je vsled tega umrl.

Zimska doba je doba kraljevanja burje na Krasu. Pred božičem je ta na Primorskem silovito divjala. V Ajdovščini je na primer včasih vlekla v posameznih sunkih s hitrostjo nad 130 km na uro. V Šturijah so morali čez most spremljati otroke in starejše ljudi stražniki. — Pred prazniki je bilo v Murski Soboti že -25 stopinj mraza, v Ljubljani pa -15.

Na Prevaljah so odprli sodobno opremljeno osnovno šolo s 13 učilnicami. V bližnji Mežici so zgradili hotel »Peca«, ki bo razpolagal

ko bo dokončan, z 21 sobami. V Pulju so v ladjedelnici splavili motorno ladjo »Ljubljana«, ki je last slovenske pomorske družbe iz Pirana.

V Mariboru so obsodili na smrt Momira Dafinića, ker je na Peci izkoristil ljubja ubil Avgusta Krndija. Kazen je tako stroga posebno zaradi tega, ker se zadnje čase podobna kazniva dejanja v Sloveniji močno dogajajo.

Radijsko naročnino so z novim letom povišali za 100 dinarjev. — Izdelali so prvi slovenski barvni mladinski film »Srečno, Kekec!« Vsebinska je povzeta po mladinski povesti pisatelja Vandota, ki je nekoč izhajala v listu »Zvonček«.

Z novim letom je začel delovati v Ljubljani inštitut za raziskavo stekla »Jurij Vega«, kjer dela zdaj 36 strokovnjakov.

Ob novem letu 1964 je statistika ugotovila, da ima Jugoslavija že čez 19 milijonov prebivalcev, Slovenija v jugoslovanski državi pa 1,626.000.

Danes je neka kolektivizacija dela in sredstev potrebna, vendar je važno, kako se ta izvrši. Sila prinaša več škode kot koristi. Skupščina občine Novo mesto je izdala 35 kmetom iz vasi Reber, Zalisec in delno tudi iz Žužemberka odločbe, da prevzema žužemberška državna zadruga v gospodarjenju okrog 86 ha gozdov, češ da raste v teh gozdovih nekvaliteten gaber in da bo državna zadruga namesto tega nasadila iglasto drevje. Lastniki se proti odločbam pritožujejo in pravijo, da v gozdu ne raste gaber, temveč pretežno hrast. Pravijo, da ne bodo imeli sedaj kje sekati drva

in grabiti listje, ker drugih gozdov nimajo. V Suhi krajinini je najvažnejša gospodarska panoga živinoreja treba je nastiljati živini in dobiti gnoj za njive. S čem naj kupujejo drva pri zadruzi in ali jim jih bo ta sploh prodala...

V 4 mesecih so Slovenci zgradili v vsled potresa porušenem makedonskem mestu Skopju naselje Vlae s 588 stanovanji. Montažne hiše sta izdelali podjetji »Jelovica« in »Edilit«. Pri gradnji je sodelovalo 54 slovenskih podjetij. Žal v Skopju še ni konec nevarnosti. V

zadnjem času je bilo spet več potresnih sunkov, ki pa niso povzročili škode.

Z novim letom so se združili žalska in celjska kmetijska zadruga ter trgovsko podjetje Hmezad. S tem je nastalo v Zalcu veliko kmetijsko gospodarsko državno podjetje, ki obsega 24 obratov.

Odslej naprej ne bodo več uporabljali imena mesta Videm-Krško, ampak bodo mesto imenovali samo Krško. Obe naselji dejansko loči Sava in ju veže most. Da sta to dva kraja, je nastalo od tega, ker je en breg Save

spadal včasih pod Štajersko, drugi pa pod Kranjsko.

V 90. letu je zatisnil svoje oči za vedno pisatelj Ksaver Meško v Selah nad Slovenjim Gradcem. Do zadnjega je deloval na samotni gorski fari kot župnik. Prej je dolgo časa pastiroval na Koroškem, ki je sedaj pod Avstrijo. Poznan je po svojih povestih iz domačega, kmetškega življenja, posebno pa po znamenitih pravljicah »Mladim srcem«. V slovenski javnosti je užival velik ugled, tako zaradi svojega dela kot zaradi svojega moralnega lika.

slovinci po svetu

V slovenski naselbini St. Clair v Clevelandu v Ameriki je dočakal sto let rojak Matija Juračič, doma iz Istre. Že 40 let je vdovec in nima drugih sorodnikov, pač pa precejšnje število znancev in prijateljev. Za pijačo mu ni dosti, pač pa še vedno rad pokadi kakšno cigareto. Rad posluša radio, za televizijo pa ni navdušen.

Slovensko gledališče v Torontu v Kanadi je 21. dec. 1963 v dvorani župnije Brezmadežne v New Toronto nastopilo z dramo v 3 dejanjih »Vera in nevera«. Napisal jo je Anton Leskovec. Naslednji dan je igro ponovilo v dvorani druge slov. župnije pri Mariji Pomagaj. Obisk je bil povprečen. »Opazha se, da smisel za kulturne prireditve med nami tukaj pada, dasi se nekateri razpisujejo v Ameriški domovini na dolgo in široko. Nekateri bi želeli le ukazovati. Tako jih tudi na igro ni bilo. Je prav, da zvedo včasih rojaki po svetu tudi drugo stran...« tako meni naročnik M. M., ki nam o tem poroča.

Mladi clevelandski Slovenec Franc Cerar, ki je prišel v Združene države leta 1949, je ponesel venec rdečih nageljev s slovensko trobojnico in napisom »Poklanjajo Slovenci v Združenih državah« k mrtvaškemu odru umorjenega predsednika Kennedyja. To ni

bila lahka zadeva. Z letalom se je odpeljal v Washington in ko je v Beli hiši oddal venec, je zvedel, da vsi venci ne bodo prepeljani na Kapitol. Zato je poiskal clevelandskega poslanca v parlamentu in ga naprosil, da je interveniral, da so slovenski venec prenesli prav k mrtvaškemu odru Kennedyja. Celo popoldne je stal med pol milijona ljudi, da je po petih urah lahko pokropil rajnega predsednika in pri tem ugotovil, da je njegov venec z živimi rdečimi nageljni in slovensko zastavo res tam. Naslednji dan je z izbranege mesta opazoval od blizu ves pogreb.

Konec oktobra je umrl v avstralski bolnišnici frančiškan p. Rudolf Pivko. Več kot leto dni dolga rakova bolezen mu je izpila vse moči. Silno trpljenje je prenašal vdano in brez tožbe. Podjeten in požrtvovalen se je po vojni podal misijonarit na Kitajsko; ko pa tam ni mogel več delati, je odšel kot pionir na delo med razkropljene rojake v Avstraliji. Potem je zašel s prave poti; misijonarjevo delo je namreč težko in ni brez nevarnosti. Milost božja ga je verno zasledovala. Moral je skozi hudo trpljenje, da je spregledal. Zadnje dni je bil mnogo vznemirjen. Prosil je odpuščanja rojake za pogrešen korak in pohujšanje, ki ga je dal. Želel je umreti kot duhovnik in frančiškan, kar mu je sobrat p. Odilo tudi iz srca rad pomagal. Spravljen z Bogom in Cerkvijo je odšel v večnost.

slovinci v evropi

ANGLIJA

† **Jaki Fridolin:** Umril je prav na sv. večer v mestni bolnišnici Derby, star 66 let. Bolehal je že dalj časa in končno ga je zadela kap. Doma je bil iz Mirne na Dolenjskem. Lansko leto je stopil v pokoj in pripravljaj se je, da bi si kje uredil miren kot. Umril je previden in lepo pripravljen. V domovini zapušča sestro in druge sorodnike, katerim izrekamo sožalje. Pokopali smo ga na mestnem pokopališču v Derbyju 7. januarja letos. R. I. P.

Še eno smrt moramo omeniti iz lanskega leta. 10. maja je v kraju Eccles blizu Manchestra preminila Hermina Gladović, roj. Grasič. Njen mož, po rodu Srb, je umrl 10 dni prej. Pokopana je na tamkajšnjem pokopališču. Naj počiva v miru!

Prihod mladinskega obdarovavca »Miklavža« je bil domač in povsod je prinesel največ veselja otrokom. V Bedfordu je bilo bolj za Slovence, a se je le zbralo nad 100 ljudi. V Nuneatonu pa pravijo, da bi radi videli »Miklavža« na odru, ko bo spet prišel. Za Božič nas je obiskal dr. Fr. Šegula iz Rima, ki je še pred prazniki govoril v raznih krajih na severu o Slomškovem življenju in ga pojasnjeval s pomočjo filmskih slik. V ne-

Zbogarjeva Vilma v kraju West Rason pri Lincolnu na Angleškem bo gotovo imela najlepše spomine na prošlo leto, ko je 27. oktobra prejele prvo obhajilo.

deljo po Božiču je bil v Londonu in ker se je vračal v Rim šele 6. januarja, je mogel predavati tudi v Bedfordu. Pravi, da je bilo vse kot v sanjah, saj je moral takoj ob prihodu že na vlak in se ni oddahnil, dokler ni bil spet v Rimu. Hvaležni smo mu za vse, kar nam je povedal, zlasti še za to, da je bil tudi na razpolago za spoved. V živem spominu nam bodo ostale njegove besede o Slomšku.

Prvič smo imeli v naši kapeli v Londonu tudi polnočnico. Zbralo se je kar lepo število ljudi, dasi je v tem času težko zaradi prevoza domov.

Poroka: V cerkvi Matere Božje v Middlewicu sta se poročila 11. januarja Anka Petročević in John O. Gough. Cestitamo.

Krsti: Še ob binškojih lanskega leta je bil krščen v Shelfieldu blizu Birminghama Jonatan Penko. — 5. januarja letos pa je bila krščena v župnijski cerkvi Worthing Maja Brenda Pavin. — V Bathu, Somerset, so krstili 4. jan. Rajmunda Rajka Metelko.

Blagoslovi domov: V Londonu, Cricklewood, je bil blagoslovljen Pavličev dom. V Kenleyu, Surrey, pa je g. dr. Šegula blagoslovil Šušteršičev novi dom.

Ker je letos zgodaj Velika noč, boste na Angleškem že s to številko v prilogi prejeli spored sv. maš in spovedovanja v postu in ob Veliki noči.

AVSTRIJA

Linz. — V okolici tega mesta ob Donavi nas je še precej Slovencev, čeprav so taborišča večinoma že ukinjena. Imamo take, ki so se tod naselili v času zadnje svetovne vojne; potem take, ki so prišli sem kot begunci po vojni: zadnje mesece pa je tod okoli delalo tudi več naših sezonskih delavcev, ki pa so se sedaj za Božič vrnili v svoje domače kraje.

8. decembra smo imeli lepo domačo prireditev in sicer v župnijski dvorani v Linz-Kleinmünchenu. Zbralo se nas je 61 oseb. Darinka Grandovec nam je deklamirala pesem: »Kje smo mi doma?«, č. g. Paršič nam je pokazal nekaj skioptičnih slik, nato je prišel Miklavž in obdaroval otroke in nekatere starše. Miklavža je lepo pozdravila z deklamacijo Marija Vrečarjeva. Zavrteli smo tudi nekaj slovenskih gramofonskih plošč. Prireditev je potekla v lepem domačem vzdušju in je vsem, ki so se zanjo trudili, v čast.

Za letošnji Božič smo imeli v svoji sredi slovenskega duhovnika. V cerkvi v Kleinmünchenu nam je maševal in pridigal tako na božični dan kot na dan sv. Štefana č. g. Zdravko Reven; pridigal je tudi pri polnočnici v taborišču Wegscheid. Kar lepo število rojakov se je tokrat zbralo z vseh strani. Služoo božjo so posebej olepšali naši pevci in pevke, katerih božične pesmi so milo donele s kora ob orgelski spremljavi g. Antona Zoreta. Duhovnik je obiskal tudi nekaj družin, kolikor je bilo v tako kratkem času in v teh dneh mogoče. Letošnje uspelo božično slavlje je v čast vsem, ki so se odzvali in še posebej tistim, ki so se s požrtvovalnostjo trudili, da bi uspelo. Posebna zahvala velja g. Živkoviču in g. Zoretu.

V letu 1963 smo izgubili iz svoje srede rojaka Antona Gornika, Ribničana, ki je izdeloval suho robo in imel delavnico žice v Ennsu. Naj počiva v miru! — Vseh poznanih rajnih Slovencev smo se na dan Vseh mrtvih spomnili s spominskim vencem, ki smo ga položili na pokopališču. Na vencu je bil slovenski napis, in je tako ljudem drugih narodnosti pričal, da smo v okolici Linza tudi Slovenci in da smo ljudje, ki ljubijo svoje tudi preko groba.

Rojaki v Linzu so že večkrat podjetno nastopili v obrambo svojih pravic, če so bile prezirane. Od takega, ki je nadarjen in razume tudi druge jezike, nima nihče pravice zahtevati, da zapostavi svoj jezik. Končno pa ne izvirajo naše pravice le iz jezika; mi smo narod, ki ima svoje navade, svoje običaje, svojo zgodovino in svojo kulturo. Slovenska pesem je dokaz za to. Ta pesem je del slovenske kulture. Rojake vabimo, da še naprej radi pridejo k domačim prireditvam in jih organizirajo.

BELGIJA

Charleroi-Mons-Bruselj

V družini Janka Gaber in Neže Lah iz Roselies se je 18. sept. rodila hčerkica Vilmira-Jožica, ki se je pridružila petim otrokom in je tako ta slovenska družina gotovo najštevilnejša v zapadni Belgiji med slovenskimi rojaki. Krstili smo jo 15. dec. v župni cerkvi v Roselies, botrovala sta pa rojaka g. Jaka in ga. Jožica Gorjanec. — Po 13 letih zakonskega življenja je Bog naklonil družini Džura Hinič in Darinke Mauri iz Chatelaineau sinčka-prvorojenčka, ki se je rodil 15. decembra. Pri krstu, dne 22. dec., je sprejel

Pozdravljajo Vas iz Linza ob Donavi (Avstrija):
g. Živkovič, Grandovec in Zore z malimi: Konrad Breznik, Črtomir Živkovič, Dragica, Blago Grandovec, in Darinka, Tončka ter Metka in Majda Zore.

ime Marko, za botra sta pa bila g. Boris in ga. Olga Mauri. — Srečnima družinama iskrene čestitke!

V Havré-lez-Mons so imeli v nedeljo, 4. jan., poročno slavlje: najstarejša hči iz družine Gantar, gđc. Marija se je poročila v župni cerkvi z domačinom g. Freddy Vandeuze. Želimo ji božjega blagoslova v zakonskem življenju!

Dne 19. dec. je umrl. lepo spravljen z Bogom, g. Janez Prezelj iz Jumet, ki je zadnja štiri leta svojega življenja preživel v sanatoriju La Bruyère v Marcinelle. Kljub hudeму mrazu se je 23. dec. udeležilo njegovega pogreba na pokopališču v Jumet veliko slovenskih rojakov. Naj počiva v miru! Pokojni se je rodil leta 1907 v Ravnah pri Cerknem. Preko 20 let je delal po rudnikih premoga v okolici Charleroi in 11 let užival zasluženo pokojnino. Po naravi je bil družaben in postrežljiv; nič čudnega torej, če so ga bolniki v sanatoriju izbrali za predsednika »Comité des malades«. Njegovi ženi Juliji Govemans, sestri Tereziji in ostalim sorodnikom naše iskreno sožalje!

Z motorjem se je ponesrečil lanskega 23. decembra naš rojak iz Bruslja, g. Vincenc Karahotka. Neki avtomobil ga je podrl in tako ima roko zlomljeno in še druge telesne poškodbe. Zdravil se je v bolnici Anderlecht. Sedaj je že doma in počasi okrevava. — Lažjo operacijo je srečno prestal g. Franc Kosec

iz Bruslja. Zbolela je tudi ga. Minka Lisičin in njen mož Peter v Bruslju; sedaj jima gre na bolje. — G. Ignac Umek se je iz bolnice St. Joseph v Gilly na božično vigilijo, 24. decembra, vrnil na svoj dom v Wanfercée-Baulet, ki se je, se zdi, popolnoma pozdravil od nedavnega poslabšanja rudarske bolezni. — Nekaj dni pred božičem je bila operirana na jetrih ga. Agica Gerčer iz Boussu. Operacija je srečno izpadla. Vsem tem našim bolnikom želimo skorajšnega okrevanja!

Letos so že v tretje naši pevci iz »Jadrana« sodelovali v Bruslju pri »Noël dans la Cité«. Zapeli so več slovenskih božičnih pesmi v nedeljo, 22. decembra l. l. Nastopili so seveda v narodnih nošah in želi lep uspeh. Nekaj dni pozneje je Radio Bruselj oddajal te pesmi, vendar smo bili neprijetno presenečeni, ko so tam govoriti o Chorale Slovaque in ne Slovène. Kdaj se bodo Belgijci naučili, da so poleg Slovakov še Slovenci na svetu?

Obvestilo: Januarski številki »Naše luči« smo rojakom na našem kraju Belgije priložili razpored slovenske službe božje za leto 1964. Skrbno čuvajte ta list vse leto, ker se posebej vabil ne bo pošiljalo.

Liège-Limburg

V nedeljo pred božičem nas je društvo »Slomšek« v Eisdeni povabilo na božičnico, ki je vedno združena z miklavževanjem. Naši najmlajši so se za to priložnost naučili lepo igrice in vrsto deklamacij; moški in mešani zbor sta nam doživeto podala niz božičnih in narodnih pesmi. Mali Cvrletov umetnik iz Vuchta pa nam je na harmoniko res zelo lepo zaigral več domačih. V odmoru smo se okrepčali z dobrim čajem. Pri sv. Miklavžu pa se je predstavilo toliko mladine, da je sveti mož bil kar v zadregi. Večer je potekel prav prijetno. Hvala vsem, ki so se trudili s pripravami!

Enako se zahvaljujemo našim pevcem, ki so poskrbeli, da so na božič v Waterscheju in Eisdeni prav lepo odmevale slovenske božične pesmi.

G. Franca Krpača, ki je vsa leta bil eden vodilnih članov naše skupnosti, pa letos ni bilo med nami. Že dalj časa je v zdravilišču. Pevci so ga zato na sam praznik obiskali v Lanakenu in ga razveselili z božično pesmijo. Globoko ga je ganila pozornost naših pevcev, ki so pa tudi bili veseli, ker so počastili svojega zvestega sodelavca. V istem zdravilišču sta bila tudi g. Karel Kastelic iz

Mechelena in g. Kutin iz Zwartberga. Tudi njima so pevci čestitali za božič in ju razveselili s pesmijo. G. Anton Hočevnar iz Eisdena pa je bil tako bolan, da smo ga mogli samo na kratko pozdraviti.

V bolnici v Waterscheju se zdravi g. Franc Senica. Ga. Cvahte iz Eisdena se je morala spet zateči po zdravniško pomoč v Genk. G. Knez iz Zwartberga, ki je v preteklem letu bil težko bolan, je spet dobro na nogah. G. Ivan Mrak iz Mechelena, kateremu je v rudniku zlomilo nogo, je že v domači oskrbi. G. Ivan Mrak iz Eisdena, ki je bolehal na žledcu, pa je bil ves čas v domači oskrbi. Vsem našim bolnikom pošiljamo posebne pozdrave.

V družini našega požrtvovalnega prosvetnega delavca g. Jurija Jaklja v Eisdeni so dobili četrtega otročiča, krepkega fantka, ki je pri krstu dobil ime Janez Jožef. Čestitamo!

Kdo sta pa ta dva, ki se tako prisrčno smehljata? Nihče drug, kot srečna krstna botra male Vilmire-Jožice Gaber iz Roselies (Belgija), g. Jaka Gorjanec in njegova gospa Jožica Rajmer, ob priliki sv. krsta 15. decembra 1963.

Decembra smo poročali o smrti rojaka Antona Mlakarja, roj. 1898 v št. Rupertu, ki je delal 18 let v Begiji in živel v Jemeppe-sur-Meuse. — Zapušča ženo Frančiško, roj. Bartol in otroke Slavko, ki živi v Brooklynu v USA; Vido, ki živi

v Villennes sur Seine v Franciji; Antona, ki živi v Liège; ter Milana in Martino, ki živita pri materi v Jemeppe. Naj v miru počiva!

ZAHVALA. — Težko mi je bilo, ko letos prvič nisem mogel prisostvovati našemu miklavževanju in božičnici. Zato je bilo na božično popoldne moje veselje nepopisno, ko ste vi, dragi pevci, prihiteli k meni in mi prinesli božično pesem. Lepšega božičnega darila mi res niste mogli pokloniti. Bog Vam stotero povrni trud in pozornost. Bil sem prav ponosen, da sem Slovenec, ker je o tem dogodku govorila cela bolnica in so vsi bili polni pohvale o slovenskem zboru in njegovi pesmi. — Dokler bo med nami še toliko idealizma, se nam res ni treba bati za prihodnost. Moji dragi pevci in pevovodja g. Vili, iskrena hvala in Bog Vas živi! — Vaš Franc Krpač, l. r., častni član slov. kat. pevskega in kulturnega društva „Slomšek“.

FRANCIJA

Pas-de-Calais

Božični prazniki s svojimi skrivnostmi in veseljem so za nami. Nanje smo se pripravili z miklavževanjem in rekolekcijami. Hvaležni smo g. Lavriču, ki je prišel med nas in nas s svojo besedo spodbudil, da smo božič še lepše doživeli. Lievinčani so se letos kar z avtobusom pripeljali na polnočnico v Méricourt, kjer smo ob poslušanju božičnih pesmi počakali polnoč. Ob tej priliki je bila poroka Ivana Bahčiča z Lilijo Remplakowsko, gdč. Jožica Zavolovšek pa je prejela svoje slovesno obhajilo. V Bruay-en-Artois je pa bila polnočnica že ob osmih na sveti večer in pri njej so mnogi v lepi zbranosti prejeli sv. zakramente. Mogočno je donela božična pesem pri božični maši, čeprav je bilo marsikatero srce v tih žalosti, saj je smrt prav v tej koloniji in letu 1963 najbolj kosila. Kar 9 rojakov in rojakinj ji je namreč plačalo svoj delež. V Armentières se je

tudi letos zbralo na božič popoldne lepo število rojakov k božični maši, nato smo pa skupno kot ena družina ob naši božični pesmi popraznovali...

Novo leto smo si voščili po stari tradiciji. Upamo, da nam bo prineslo le dobro.

Dne 10. decembra smo položili na lievinsko pokopališče go. **Terezijo Filipič**, rojeno Platiša, ki nas je v visoki starosti 82 let zapustila. S tiho dobroto je svetila svojemu soprogu Valentinu, svojim 4 otrokom, vnukom in pravnukom. Kot dogorela sveča je preminila v bolnišnici v Lensu 7. decembra. Naj bo Gospod svoji zvesti hčerki bogat plačnik. Soprog in otroci izrekajo vsem rojakom iskreno zahvalo za izraze sočutja, udeležbo pri pogrebu in molitve za pokojnico.

Zadnja »Naša luč« nam je prinesla le vest, da Špeharjeve mame ni več med nami. 12. novembra je ta blaga gospa po večletni hudi boleznii dotrpela in odšla po plačilo. Ob izgubi obeh nog in ob slabem sluhu ji ni preostajala druga tolažba kot molitev rožnega venca in slovenska knjiga. Ni bila samo zvesta bravka »Naše luči« in mohorskih knjig, ampak je prečitala večkrat vso precej veliko društveno knjižnico v Bruay. Zapušča sina in 3 hčerke in vnuke. Vsem velja naše sozaljje. Naj se blaga ga. Rozalija spočije od svojega truda. Pokopana je bila v Bruay dne 15. dec. na Fosse 3.

28. decembra je pa rudarska bolezen na Bruay zopet zahtevala svojo žrtev. V svojem 72. letu je zapustil svojo družino Karel Klembas. Zadnje čase je precej bolehal, toda

Rojaki v Pas-de-Calais v Franciji še vedno obzalujejo smrt Franca Pera, dolgoletnega požrtvovalnega pevovodja pevskega zborav Bruay.

nihče — tudi domači ne — niso slutili tako hitrega odhoda. Pogreba dne 31. dec. se je udeležilo lepo število rojakov. Pokopan je bil na pokopališču Fosse 6. Njegovi ženi in hčerka naše sožalje, pokojnik pa naj se spočije v Bogu!

Ob Luksemburgu

Tucquegnieux-Marine. — Bog ve, zakaj nam je nameravala bela žena s koso skaziti božično veselje in novoletno razpoloženje. Ko je taksi vozil č. g. Dejaka v Lommerange, je trčil z nekim drugim avtomobilom. K sreči ni bil nihče od ljudi poškodovan. Žal je ni tako poceni odnesla ga. Jurca, ki je z avtom zavozila na ledeno pot in je volan ni hotel več ubogati. Zadelala je v neki tovornjak in trenutno leži v bolnišnici z zlomljeno nogo. Želimo ji čimprejšnjega okrevanja. Pa še dva druga Slovence sta bila v smrtni nevarnosti zaradi nepredvidnih šoferjev tovornih avtomobilov. Mislijo, da se njihovim močnm vozilom ne more ničesar zgoditi ter zato pretirano drvi po sredi ceste ali pa celo po levi strani. Hvala Bogu, da se je vse izteklo brez večje nezgode.

Basse-Youtz-Thionville: Javljamo, da je 18. decembra umrl Rudolf Kavčič, doma iz Volč pri Tolminu. V Francijo je prišel pač kakor toliko drugih Slovencev-Primorcev, ki niso hoteli živeti pod fašističnim nasiljem, mar-

več v svobodi. Ni mu bilo treba iti v rudnik, ker se je doma izučil za čevljarkega mojstra in si je mogel torej v Franciji služiti kruh s tem poklicem. A nesreča, pravijo, nikjer ne počiva. Ponesrečil se z motorjem in se predvsem poškodoval na nogi. Prišle so komplikacije in odrezati so mu jo morali nad kolenom. S protezo je mogel čevljarško delo opravljati naprej, vendar se je zadnja leta njegovo zdravstveno stanje tudi drugače poslabšalo in je bil večinoma doma v postelji, dokler ga ni Bog dobro pripravljenega poklical k sebi. Mogel je prejeti vse zakramente za umirajoče. Bil je star 72 let. Pokopali smo ga 20. decembra. Njegovi ženi-vdovi, otrokom in vnukom izrekamo iskreno sožalje.

Pariz

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v kapeli Montcheuil, 35 rue de Sèvres, Paris 6e, métro: Sèvres-Babylone.

Slovenska pisarna — 7 rue Gutenberg (priljučje, levo), Pariz 15, telefon BLOmet 89-93 — je odprta vsak torek in četrtek popoldne.

Krščen je bil Filip Struna, sin ing. Marjana Struna in Maryvonne Le Hingrat.

Birma: V nedeljo, 5. januarja, smo imeli Slovenci v Parizu lepo in pomembno slovesnost. V imenu pariškega kardinala nas je

Prijazna družina Janka Gaber in Neže Lah iz Roselies v Belgiji. Pet otrok je na sliki in sicer od leve na desno: Silvija, mala Vilmira-Jožica, Miran, Janezek (Jean-Pierre) in Helena; hčerka-prvorojenka Marija je še v domovini. Vsi so zdravi in veseli in daj Bog, da bi bili še vnaprej!

obiskal njegov generalni vikar Monseigneur de Provençères, ki je podelil zakrament sv. birme Francu Čokelj, Mirjani, Benjaminu in Nadji Čupin, Petru Drenik, Dušanu Požar ter Branku in Žarku Zorn. Štirje med njimi (Benjamin Čupin, Peter Drenik, Branko in Žarko Zorn) so isti dan tudi prvič prejeli sveto obhajilo. Daj Bog, da bi v moči milosti, ki so jo prejeli, vsi celo življenje neustrašeno izpovedovali krščansko vero. To velja seveda tudi za nas vse druge, ki smo že prej prejeli zakrament svete birme.

Jože Kogoj je 1. jan. 1964 izgubil v domovini (v Ročinju) svojo mater, Amalijo Kogoj, staro 81 let. Vsem Kogojevim izrekamo iskreno sožalje.

St. Denis — V družini Teodorja Prijevca iz Dan pri Sežani in Danice Mezgec iz Slivja so krstili sina Roberta, v družini Milana Renka iz Hrušice in Marije Grželj iz Kamnja pa hčerko Sonjo.

V četrtek, 9. januarja smo v baziliki St. Denis ob številni udeležbi Slovencev pokopali Jožeta Gombāča, rojenega leta 1937 v Zajelšju, v župniji Pregarje. Vse je pretresla tragična smrt mladega slovenskega fanta, ki je podlegel na posledicah napada od strani tujih neznancev, ko se je v noč na Novo leto vračal domov. Bratu Tonetu in vsem njegovim domačim izrekamo svoje sožalje, pokojnega pa se spominjamo v svojih molitvah.

Loiret — V Beauchamps sta se poročila Angela Preidl iz Bartoncev in Jean Barnault. Obilo sreče!

La Machine — V Budnovi družini so krstili malo Françoise, sin Franc pa se je 21. 12. v Lucenay-les-Aix poročil s Christiane Buzalski. Vse najboljše!

Iz vzhodne Lotaringije

Božje Dete je dobilo družbo: V Cité des Chênes je bila ravno na lepi božični praznik krščena v župnijski cerkvi v Merlebachu Marija Pleša; v Tétting-sur-Nied pa 12. 1. dote matere Štefi Šinkovec, poročene z Arman-

dom Elter; v Merlebachu je naredil sinko Andrej veliko veselje svojemu očetu Martinu Blatnik in materi Nadi, roj. Kramžar, krščen 5. 1.; v Merlebachu je bila krščena 19. 1. tudi tretja hčerka družine Ivana Lončar iz Faulquemont-Cité. Božje Dete naj blagoslovi vse imenovane, jih varuje v življenju dušnih in telesnih nesreč!

Pred božičem se je prijavilo več ženinov in nevest za cerkveno poroko, pa še niso dobili pravočasno potrebnih listin za to. Ko jih dobite, se takoj oglasite v pisarni naše Misiije!

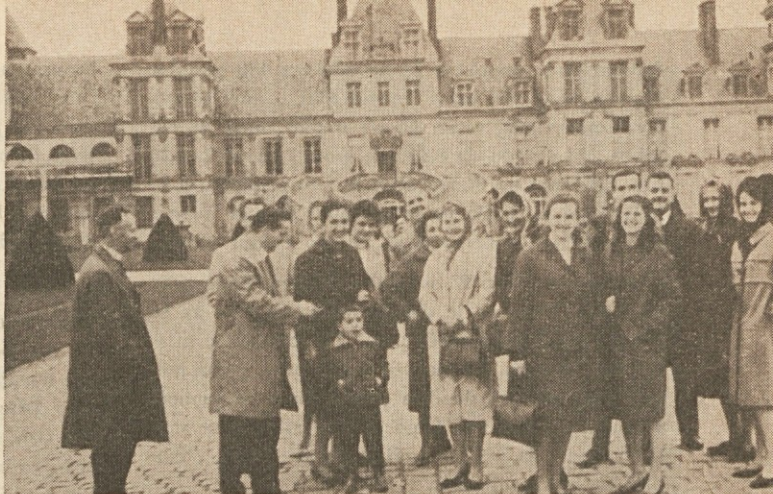
30. 12. je zvon cerkve na Hochwaldu žalostno naznanil smrt rojaka **Ivana Češek**, ki je po težki rudarski bolezni, star 67 let, večkrat previden s svetimi zakramenti odšel k svoji ženi Mariji v večnost po plačilo za vdano prenašanje trpljenja. 3. januarja je bil cerkveno pokopan na Hochwaldu. Vsemogočni Bog naj ga milostno sprejme, sorodnike pa potolaži s svojo dragoceno milostjo!

Pred božičnimi prazniki je prihitel med nas č. g. Dejak iz Aumetza. Z veseljem so poslušali njegove tople besede v kapeli v Jeanne d'Arc, Habsterdick in Creutzwald-Neuland. Marsikateremu je z dobro spovedjo prinesel pravo božično veselje v srce. Lepo se mu zahvaljujemo in ga še vabimo!

Za božične praznike smo se lepo pripravili. V Merlebachu, Habsterdicku, Creutzwaldu, Cité Jeanne d'Arc, Behren-Cité so prihiteli rojaki v cerkev k spovedi, sv. maši in prejeli sv. obhajilo; v Cité des Chênes se je 17 naših mladih družin spovedalo kar doma, iz Farébersviller Cité, Cité la Chapelle in iz okolice pa so prihiteli rojaki v Merlebach, da so s čisto vestjo prejeli božje Dete v srce! Pripravo v adventu in vse lepe praznike so naši dragi pevci po vseh kolonijah povzdignili z lepimi adventnimi in božičnimi pesmimi. V Merlebachu je bila kapela pri polnočnici in na božični dan nabito polna. Z vso pazljivostjo so sledili lepim božičnim pesmim, ki so jih pevci in pevke pod vodstvom našega dirigenta g. Emila Šinkovca, šolskim ravnateljem v Farébersviller, krasno predvajali. Tudi po kolonijah Creutzwald, Habsterdick, Cité Jeanne d'Arc in Behren Cité je slovensko petje lepo uspelo. Vsi, ki ljubite petje in pojete drugod, pridite k cerkvenim zborom! Tisti, ki prepevate, ostanite zvesti tudi dalje!

Za Novo leto smo pa imeli malo spremembe: Tukajšnji mladinski zbor iz Freyvinga je zapel 4-glasno latinsko mašo. Nežni glasovi

Skupina rojakov iz Pariza
na izletu v Fontainebleau.

mladine pod vodstvom g. Augusta Rohr so segali globoko v srce tudi našim rojakom kakor tudi našim prijateljem drugih narodnosti. Petje blaži srce: ako hočete imeti dobre otroke, pustite jih in pošiljajte jih zlasti k cerkvenim zborom!

Naši bolniki so prejeli po bolnicah in na domu v pomoč in tolažbo božično sv. obhajilo. Kako blagodejno je, če ima bolnik vedno pred seboj strašno trpljenje našega Odršenika in Njegove Matere Marije!

Silvestrov večer so mnogi veselo praznovali in, kar je lepo, jih je bila večina na praznik Novega leta zopet pri sv. maši. Preživimo, rojaki, vse leto 1964 v živi veri in popolnem zaupanju v božjo pomoč!

Pregled dela merlebaške Misije v l. 1963

Statistika: Najprej povemo, da to ni statistika, ki jo berete v časopisih, ki izpuščajo ven vse Slovence, ki so tu rojeni, vse, ki so sprejeli francosko državljanstvo ali so rojeni izven naših meja. Vse te smatramo mi še vedno za naše rojake. Naši zapisi jih štejejo čez 3000, število pa se spreminja s smrtjo, preselitvijo in porokami v druge kraje. Iz domovine je prišlo preteklo leto 62 oseb obiskat sorodnike in prijatelje; večinoma so se vrnil nazaj. Beguncev je prihajalo iskat dela na rudniku vsak teden od dva do štiri. Rudnik sprejema redno samo tiste, ki niso še 30 let stari. Kdor je prekoračil 30. leto, naj išče službe drugod!

Dopisov: Odkar imamo pravilno urejeno pisarno, je dopisov še več kot prej. Prejetih: 2020, odposlanih: 1315; skupaj: 3335.

Rojenih — prijavljenih otrok: Podpisani je krstil: 19 otrok; 9 dečkov, 10 deklic; neprijavljenih (po poročilu v časopisih) še 8 otrok.

Porok: 12 vpisanih v naše knjige, 8 v francoske, italijanske, poljske — skupno v cerkvi 20. Samo na občini sklenjenih 4, na listine jih čaka 5.

Umrlo je v letu 1963: 28 rojakov (18 moških, 2 otroka, 8 žensk), vsi cerkveno pokopani. Podpisani jih je pokopal 10, druge tukajšnji duhovniki.

Služba božja: V Merlebachu je bila vsako nedeljo in zapovedan praznik ob 10. uri v hospicu Sv. Elizabete. Pozimi je bila kapela vedno polna, poleti pa le napol vsled raznih zadržkov (izleti, potovanja v domovino, na razna božja pota, obisk rojakov v oddaljene kraje). Veliko je prišlo moških, veliko mladine, kar je dokaz, da ne smatrajo službe božje kot važne samo za stare ženice (ki so sicer vredne vse časti in tudi prihajajo, čeprav večkrat težko).

V Creutzwaldu-Neuland smo imeli 30 sv. maš s spovedovanjem in pridigo. Pridna ga. Pavla je zbiralala vrle pevke k skušnjam — in tako je bila vsaka sv. maša kot nedeljska ali prazniška. Vse iz Cité Maroc še vabim; enako vse, ki znajo dobro peti. Prav zaradi petja je med tednom (v četrtek) ob 7.30 uri vedno toiko rojakov navzočih.

Habsterdick je imel 35 sv. maš s pridigo. Našim pevkam pod vodstvom ge. Pisanec ali ge. Lenič pomagajo radi tudi naši možje, ki so v tej koloniji pri službi božji (razen v Merlebachu) najbolj številni. I. Majnik smo praznovali pri Mariji z Brezij z vso slovesnostjo. Kot moremo ugotoviti z razdelitvijo podobic, je bilo letos navzočih okrog tisoč romarjev, nekateri zelo od daleč! Dopoldne razdeljenih

820 podobic, popoldne še novodošlim 190 podobic Matere božje. Sv. mašo imamo zdaj v novi cerkvi, kjer imamo svoj oltar. Je ob sredah maja in oktobra vsako sredo ob 8.30 uri, spoved pa od 7–8,30 ure. Ljubezem do Marije se je že zelo poglobila med našimi rojaki, treba pa je privabiti še naše znance in prijatelje! Nobenemu ni žal, ko enkrat pride.

Cité Jeanne d'Arc: 23 sv. maš s pridigo. Petje prav lepo! Ga. Pribošek je dolgo vodila petje in ga še sedaj, če ji je le mogoče priti. Tu manjka še mladih mož in žena. Ni mogoče vedno priti, je pa mogoče vsaj od časa do časa prositi Boga za pomoč! Sv. maša je ob 8. uri. Lepo je, ako naročite sv. mašo za rajne, da pridete tudi k spovedi in sv. obhajilu! Le še naprej tako!

Behren Cité: Vedno večkrat je tu sveta maša s pridigo in petjem. Prihodnja bo zopet za Veliko noč, namreč na cvetno nedeljo, 22. 3., ob 16.30 uri! Veseli smo, da je naš organizator g. Motore zopet ozdravil, veseli pa tudi drugih, ki s prijazno besedo mnoge pripeljejo k službi božji. Za Veliko noč ne pozabite: spovedovanje bo od 15.30 do 16.30 ure.

Cité des Chênes: Skoro vsaka družina ima še čisto male otroke. Zato je prav težko dobiti čas za sv. spoved ali za skupno slovensko sv. mašo. Zato so bili sedanji poskusi s službo božjo skoro brez uspeha. Dokler še ni kolonija organizirana, bo tudi za Veliko noč veljalo: priložnost, da opravite spoved, bo po hišah! Se moramo pač prilagoditi življenju. Podobno bo tudi v Créhange-Cité, Faulquemont-Cité, Farébersviller-Cité, Emilie Huchert, Cité Coline.

Za vse velike praznike pride spovedovat, maševat in pridigat č. g. Dejak iz Aumetza. Zanimajte se za čas, ki je vedno pravočasno oznanjen; pridite zlasti tisti, ki nimate avta in tako ne morete priti v Merlebach. Vse one, ki imajo avto, pa prisrčno vabim, da vsaj od časa do časa vzamete svojo družino in pridete v Merlebach. Oni, ki so odpadli od naše vere v drugo, hodijo z avtobusi iz vseh imenovanih kolonij redno vsako nedeljo in se jim ne zdi škoda ne časa ne denarja, ki ga dajo vsako nedeljo za vožnjo na obe strani.

Društva: Poleg zgoraj omenjenih cerkvenih zborov, zlasti „Slomška“ v Merlebachu, imamo še vedno slovenska, hrvatska in srbska društva. Med domačini kakor tudi med drugimi narodi (ki jih je 45 v naši okolici!) vidimo, da imajo razdore med seboj. Mi kličemo: vsakomur svobodo in ne sovraštva! Smo ljudje iste krvi, smo kristjani, smo kato-

ličani, smo si bratje in sestre. Vsem nam kliče Gospod, naš Odrešenik: „Mir Vam bodi, ... ljubite se med seboj!“ Naša služba božja ni samo za eno družtvo, za nekaj družin, ampak: dobrodošli vsi, prav vsi brez izjeme! Varujmo se zato vsake neprimerne opombe, ki lahko odbije rojaka za stalno od naše službe božje!

Radio in televizija:

Včasih zvečer nismo ostali brez važnega razloga čez 10. uro pokoncu. Zdaj nas radio in še bolj televizija navajata, da čujemo do 11., celo 12. ure in še dalj. Drugi dan je treba morda zgodaj vstati. Že itak slabotni živci so od dne do dne bolj napeti. Kotorej vidimo, da ni več ne pravega spanja ne počitka, glejmo, da izbiramo in zopet izbiramo take predstave in filme, ki človeka poučujejo ali razvedrujejo! V neki župniji čez mejo je še do 100 otrok vsak dan pri sv. maši; tu pa v večini župnij komaj vidiš strežnika. Ako hočeš imeti otroka zdravega, pošlji ga pravočasno spat! Radio in televizija lahko veliko koristi, pa tudi veliko škoduje. Lahko miri velike viharje ali razburka dan za dnem človeške strasti preko mere!

(Konec prihodnjič)

ITALIJA

Rim. — Društvo rimskih Slovencev »Slomšek« je priredilo 24. novembra 1963 misijonsko slovesnost, na katero je povabilo poleg rojakov in obeh slovenskih škofov, ki sta bila na koncilu, tudi južnoafriškega nadškofa črnca Roberta Kazimirja Doseha iz države Togo. Prireditve so se udeležili tudi slovenski romarji s Tržaškega in Goriškega, ki so bili tiste dni med nami. Tokrat nam je maševal ta nadškof iz Toga in nam v italijanščini povedal nekaj lepih misli o pomenu svete maše in Cerkve v svetu. Cerkev je mati vseh ljudi. Biti moramo med seboj povezani kakor pšenična zrna, iz katerih je nastavljen kruh, pod podobo katerega se daruje Kristus. Med mašo smo peli naše pesmi, gdč. Marinšek pa je pobrala prispevke za nadškofov misijon.

Po maši je bila prireditve v dvorani. Črni nadškof nas pozna, ker je študiral skupaj z nekaterimi našimi duhovniki v Zavodu za širjenje vere v Rimu. Njegov narod je nekako tako velik kot slovenski. Toda krščanska blagovest je prišla k njim šele pred 61 leti, ko so prišli mednje prvi misijonarji iz Francije. V mesecu maju in juniju lani je bilo treba v Togo krstiti 7000 ljudi. Dežela se pre-

Ob koncu misijonske prireditve rimskih Slovencev blagoslavlajo navzoči štirje škofje: (Od leve na desno) ljubljanski škof dr. Pogačnik, črni nadškof Dosseh iz Toga, nadškof dr. Santin iz Trsta in mariborski škof dr. Držčnik.

buja in za njen razvoj in napredek je nujno potrebna luč Kristusove vere. Zato se nadškof priporoča za pomoč tudi nam, ki smo že katoličani od sv. Cirila in Metoda dalje. Ker je želel, da bi mu zapeli še eno pesem, smo vsi za konec zapeli »Marija skoz življenje«.

Ob tej priliki je prišel med nas tudi tržaški nadškof dr. Santin, da je pozdravil svoje romarje iz Trsta, pa tudi druge. Tako je bil za nas vse najlepši trenutek, ko so nam ob koncu prireditve dali blagoslov kar štirje škofje: dva slovenska, namreč dr. Držčnik in dr. Pogačnik, italijanski dr. Santin iz Trsta in črni nadškof iz države Togo v Afriki. — Za lep zaključek tega popoldneva so zopet poskrbele slovenske gospe in gospodične s pečovom in različnimi pijačami.

NEMČIJA

Bavarska

Weilheim: V soboto, 28. decembra 1963 sta se v farni cerkvi Marije Vnebovzete poročila g. Slavko Repnik in gđč. Terezija Veličević. Zenin je Gorenjec, nevesta Dolenjka. Na »ohcet« sta prišla tudi nevestina starša iz domovine. — Mlademu paru želimo iz vsega

srca, da bi ju na skupni poti skozi življenje vedno spremljal božji blagoslov!

Weilheim: Obenem s poroko je družina našega rojaka Jakoba Jermana v Weilheimu obhajala pomemben dogodek: blagoslovitev hiše, ki jo je družina Jerman postavila s pridnim varčevanjem in trdim delom. Blagoslovitev je bila na isti dan kot poroka mladega para, ki je v Jermanovi družini našel svoje zatočišče. Kar pa je bilo najlepše: na ta dan so se zbrali menda vsi Slovenci, kar jih je v Weilheimu in skupno praznovali oba dogodka!

München: Po božični maši v nedeljo, 29. decembra, smo imeli Slovenci božičnico. Otroci naših rojakov, Milena, Romana, Karel, Mira in Boris so nam deklamirali in zapeli naše lepe božične pesmi. V prijetnem vzdušju smo se pomenkovali in obujali spomine na domačnost božičnega praznika v domovini.

München: ne bo lahko najti po svetu slovenskega rojaka, ki bi obvladal 8 jezikov! V Münchenu se pa lahko ponašamo z njim! Ga. Wiesmann, hčerka ge. Amalije, rojakinje iz Črnic na Goriškem, govori in piše poleg svojega materinskega jezika še arabsko, grško, nemško, angleško, špansko, italijansko

Slovenski otroci v Oberhausenu v Nemčiji molijo pred jasticami v kapelici St. Josefhospital, kjer se rojaki vsako nedeljo zbirajo k sv. maši.

in francosko. Njen sinko, mali vnuček ge. Amalije, pa že razume in tudi uboga(!), če mu kaj rečeš po slovensko, nemško ali pa tudi italijansko! — Potem se pa še dobijo rojaki, ki bi najraje čimprej pozabili slovensko...

Baden-Württemberg

Krsti: Na praznik sv. Treh kraljev smo obhajali krst v eni najbolj znanih naših družin v Stuttgartu: v družini Ignaca in Ide Mikša, ki imata gostilno Martinsklause v Friedhofstrasse. Krščena je bila Silvija-Marija Magdalena, ki se je pridružila bratu Franciju in sestrici Lilijani. Ta dogodek smo združili z lepim družinskim praznikom, ki se nam je zdel vsem le prekratek, čeprav se je zategnil dolgo v noč. — V nedeljo 12. januarja je bil pa v župni cerkvi Degerloch krščen mali Janezek, sin prvorojenec Janeza in Jožice Kovač. —

Vsak novi otrok prinese v družino tudi nov božji blagoslov, zato se resnično krščanski pari vsakega (ne le prvega) otroka iz srca razveseljivo. Z omenjenima družinama se pa veselimo tudi mi vsi in želimo njim in njihovim malčkom vsega dobrega za čas in večnost.

Poroke: Dne 20. decembra sta bili v Rohrdorfu pri Nagoldu dve poroki hkrati: Ignac Lesjak iz Sentjurja in Marija Drobnič iz Kočevja, ter Zvonko Kraljič iz Karlovca in Lucija Breznikar iz Drage pri Št. Rupertu; dne 21. decembra v Stuttgartu Marijan Jelen iz Stročje vasi pri Ljutomeru in Marija Serec iz Veščice pri Razkrižju. Dne 28. dec. sta se v Backnangu poročila Alojz Vodnik in Marija Pangerl r. Laubič, vdova ponesrečenega Frica

Pangerl, o katerega tragični smrti smo poročali v prvi številki lanskega leta. Njej, ki je po smrti svojega prvega moža veliko duševno trpela in bi gotovo trpela še naprej, ako bi se Bog v svoji milosrčnosti ne bil odločil, da odvzame bolečino iz njenega srca in ji nakloni novega soproga, dobrega in vernega slovenskega rojaka, posebno želimo, da bi imela več sreče kot s prvim. Sicer pa hoče tudi prvega ohraniti v dragem spominu. —

V soboto 11. januarja sta pa v Heidelbergu stopila pred poročni oltar Mirko Drobnič iz Sodražice in Marija Miklič iz Doljnih Podpoljan pri Velikih Laščah. Tudi njima kot vsem ostalim želimo obilo božjega blagoslova v novem stanu. — Število parov, ki se v prihodnjih tednih nameravajo poročiti, na vseh koncih in krajih našega področja tako raste, da se bo treba, če bo šlo tako naprej, posluževati za poroko tudi drugih dni v tednu in ne samo sobote, ali pa bodo treba vsaj iz bližnjih krajev pari priti skupaj, da se bodo poroke vršile skupno. Sicer ne vemo, kako bi mogli priti vsi na vrsto.

Božičnico smo letos skupno obhajali na praznik sv. Stefana v Nikolauskirche v Stuttgartu, kjer je bila ob pol petih popoldne sv. maša, in potem še v župni dvorani. Prišli so ljudje od blizu in od daleč in vsak po svoje pripomogli k pravemu božičnemu razpoloženju. V teku praznikov smo se pa tudi zopet videli z rojaki v mestu Freudenstadt in Öhringen.

V izredno lepem spominu bo ostal rojakom iz Posarja Novega leta dan. Tam živi več naših družin, ki pa so med seboj precej oddaljene. Zato jih ni lahko zbirati k skupni službi božji. Izseljenski duhovnik je bil prišel v to okolico že dva dni poprej, obiskoval dru-

žine in jih vabil k sv. maši. Ljudje so se povsod izkazali izredno dobre, gostoljubne in verne. Obljubili so svojo udeležbo in tudi res prišli k sv. maši, ki smo jo imeli v Frankenholtzu ob štirih popoldan, pri kateri jih je dober del pristopil tudi k sv. zakramentom. Nato smo našli v bližnji gostilni še primeren lokal, v katerem smo se zbrali, da se kaj pomenimo in tudi pozabavamo. Morda se z njimi kmalu zopet vidimo.

Porurje

Razgibano leto 1963. — Leto 1963 je bilo med Slovenci v Porurju precej razgibano. V celoti je 38 družin praznovalo krst, porok pa je bilo sklenjenih 40. Slovenska župnija v Porurju je torej velika! Življenje pa se seveda ni gibalo le v družinskih krogih, pač pa tudi na verskem in družabnem področju. K nedeljskim mašam je hodilo lepo število rojakov. Skupnih romanj v Lurd, na Annaberg in v Kevelaer se je udeležilo 235 slovenskih vernikov, na veselice in družabne večere pa je prišlo nad 2000 Slovencev, ki živijo v Porurju. »Našo luč« je prejemale mesečno nad 1000 slovenskih družin in posameznikov, tako da jo je preteklo leto čitalo najmanj 20.000 naših ljudi, ki delajo v srcu nemške industrije. Tudi po celovških Mohorjevih knjigah (101), koledarjih (120) in pratikah (100) so rojaki pridno segli. Plošča slovenskih božičnih pesmi, ki je bila pripravljena v Ameriki, je šla v 26 družin.

„Kar se Janezek nauči, to Janez zna!“ pravi stari pregovor. In res je tako. Otroka moraš naučiti ubogati, delati in moliti, če hočeš, da se bo znašel v življenju. Ubogljiv, delaven in pobožen otrok je v veselje staršem, človeški družbi in Bogu. Na sliki vidimo Laznikovo Ladico iz Oberhausena v Nemčiji. Pri kuhi ji nagaja bratec Milanček. Ne manjka veliko, pa bodo v hiši črepinje! Fantje res niso za kuhinjo.

Kaj je ujel še december? — Tudi zadnji mesec preteklega leta, december, je s krsti in porokami segel kar v sedem družin. Družina Jožeta in Pavle Gašperlin iz Sterkrade je dala 14. decembra krstiti sinka Mihaela, družina Jožefa in Uršule Burnik pa istega dne hčerkico Uršulo Juto. Naslednji dan, 15. decembra, je bil v Weselu krščen Feliks Pučko, sinko Alojzija in Frančiške. Hčerkica Jožefa in Marije Sitar iz Osterfelda je dobila pri krstu dne 18. decembra ime Margareta Gerda. Essen se je v decembru postavil samo z enim krstom in to s sinkom Olafom, katerega sta dala krstiti 19. decembra Helmut in Marija Lakaw.

Poroki sta bili tik pred božičem še dve, obe v Essenu. Tam sta se za zmeraj zvezala para Stanislav Hribar, doma iz Ljubljane, in Marija Kozole, doma iz Velikega kamna v župniji Koprivnica, ter Porurčan Helmut Lakaw, rojen v Essenu, in Marija Krašna, rojena v Vipavi na Primorskem.

Vsem družinam z naraščajem kakor tud. obema novima paroma iskrene čestitke!

Očeta Ograjenska Jožefa ni več med nami. — Med staronaseljenci v Essenu je decembra meseca posegla tudi smrt. Slovenski rojak Jožef Ograjenski je namreč v starosti 80-tih let zaspal v Gospodu dne 21. decembra. Pokopan je bil 27. decembra na pokopališču v Essen-Karnapu. Na zadnji zemeljski poti ga je spremljal tudi slovenski duhovnik. Naj počiva v miru! Vsem, ki jih je smrt prizadela, velja naše iskreno sožalje.

NIZOZEMSKA

Imeli smo sicer hladen, a lep božič. V zelo lepem številu so se rojaki zbrali k polnočnici v Hoensbroeku. »Zvon« nam je tudi letos čudovito lepo prepeval božične pesmi. Iskrena hvala!

Društvo sv. Barbare in »Zvon« sta na silvestrovo imela družinski večer. Bilo je res prijetno. Prireditelji so nas presenetili s sijajnimi krvavicami in kislim zeljem. Odlična misel! Nekateri smo pogrešali v tej prijetni družbi, a smo vedeli, da so jih tehtni razlogi zadržali doma.

Dragi rojaki, nastopajmo složno tudi v prihodnje! In Bog naj nam ohrani naše požrtvovalne društvenike.

Zelo lep smisel za skupnost imajo tudi rojaki iz Lindenheuvela. Lepo skrbijo za slovensko cerkveno petje. Redno prihajajo k pevskim vajam. Bravo!

V Lindenheuvelu je po dolgih letih trpljenja umrla skrbna mati ga. Julija Novak, rojena Erjavec, stara 66 let. Zredila je lepo število otrok, katerim izrekamo krščansko sožalje, kakor tudi njenemu soprogu g. Antonu. Naj Gospodar življenja sprejme našo pokojnico v svoja večna bivališča!

V zgled rojakom po svetu omenjamo g. Rudelna Sinkoviča, ki je skozi sedem let raznašal med rojaki mesec za mesecem »Našo luč« in je moral sedaj zaradi bolezni s tem delom prenehati. Na tem mestu se mu javno zahvaljujemo.

POROČILO in zahvala. — Za cvetlice pri sliki Marije Pomagaj smo v letu 1963 prejeli glđ. 226,90, izdali smo za isto dobo glđ. 236,50. Primanjkljaj smo krili z ostankom iz leta 1962. Iskreno se zahvaljujemo vsem darovavcem in še posebno ge. Strmanovi, ki je kljub bolezni svojega moža s tako zvestobo hodila v Heerlen in kitila Marijino sliko. Blagajnik sklada za cvetlice pri Mariji Pomagaj g. Polde Strman pa je, kot smo že v zadnji »Naši luči« brali, ravno na sv. Barbaro odšel po plačilo za svojo ljubezen in zvestobo. Naj odslej tam gori dela za našo stvar, ki mu je bila tako pri srcu. — Ivan Banič.

ZAHVALA. — Iskreno se zahvalim v imenu vseh mojih pevskega društva »Zvon« iz Heerlerheide za obisk v moji bolezni. Prelepe božične pesmi, katerih sem bil deležen slišati na domu, so mi vzdramile otožnost vsled želje za vsem, kar je minilo. Hvala tudi č. g. Žaklju za božični obisk. — Jožef in Marija Svet.

Zadnjič smo poročali o smrti rojaka Strmana na Nizozemskem. Tu ga vidimo v času bolehanja na njegovem stanovanju.

V Bottropu v Nemčiji se je za božič preteklega leta po 13 letih zopet sešla družina Janeza, Marije in Ivančka Papež. G. Janez je doma iz Lopate na Dolenskem, ga. Marija pa iz kraja Moše na Gorenjskem. Kot v tisoč drugih primerih je krutost povojnih razmer v naši domovini razbila tudi Papežovo družino, da je morala 13 dolgih let čakati in hrepeneti po snidenju. Oče je sinčka Ivančka videl zadnjikrat leta 1950, ko je bil star komaj eno leto. Ko ga je za Božič v pristanišču v Hamburgu, kamor je prispel s svojo mamo iz Argentine, zopet videl, je imel pred seboj korenjaka, ki ga je že dorasel, čeprav je šele 14 let star.

Ivanček je v Buenos Airesu obiskoval slovensko šolo in govori in piše prav lepo slovensko. Na sliki ga vidimo, kako napeto posluša, kaj si imata atek in mama po tolikih letih povedati. Pa četudi ne bi bil hodil v slovensko šolo, bi razumel, da je njun razgovor govorica sreče.

ŠVEDSKA

Krsti: V nedeljo 17. novembra 1963. je bil v Malmö po svetem krstu prerojen v milosti božji prvorojenec družine Kralj in je dobil ime Boris. Oče Ciril in mati Tončka sta doma iz Lahoncev pri Ljutomeru. Botra sta bila zakonca Iskra iz Malmö. — Na Štefanovo, 26. decembra, so pa prejele v Landskroni krstno milost kar tri male Slovenke: sestrici Irena in Nada iz družine Prevolnik, katerih oče Mirko je doma iz Vojnika, mati Katarina pa iz Ptuja, ter Renata Vidovič, katere mati Erika je sestra Prevolnikove gospe. Botri so bili Ireni g. in ga. Koržija iz Furulunda, Nadi g. in ga. Čop iz Bjuva, Renati pa ga. Jelka Vidmar iz Malmö. — Na Silvestrovo, zadnji dan v letu, je bila krščena v Tollerud Karolina Weingerl. Oče Karel je doma iz Špičnika, mati Matilda pa iz Rošpoča pri Mariboru. Botrovala sta zakonca Gomilšek iz Finspanga. Staršem in novo krščeni- nim želimo vso srečo in božji blagoslov!

Novi prihajajo. — Zadnje čase, od decembra naprej, prihajajo nove skupine Slovencev iz Italije na Švedsko in bodo še prišle. Tukajšnje oblasti res lepo skrbijo za novo došle in zaslužijo vse priznanje in zahvalo. Toda v eni stvari ne morejo Švedi ničesar storiti in pomagati, če se še tako trudijo, da našim ljudem čimbolj olajšajo

vstop v novi jim svet. Ko se človek znajde med čisto tujim narodom, ne zna jezika, da bi se s kom pogovoril ali da bi kaj vprašal, navade so v čisto vsakdanjem življenju popolnoma drugačne kot pri nas doma. V takem položaju se ga polasti domotožje in, če je malo časa izven domovine ali pa, če si je prej gradil bogve kake gradove v oblakih glede svoje bodočnosti v novi domovini, pride razočaranje in, če je bolj mehke narave, malodušje. Več ali manj pa skozi to preizkušnjo vsak gre. Koliko velja človeku v takem položaju dobra beseda, ki jo razume, dober človek, ki mu pokaže, da mu hoče pomagati. Tak človek pa more biti samo domač človek, Slovenec, ki je že dalje časa tukaj, ki pozna razmere, ki ima poznanstva med Švedi in zna njihov jezik. Mislim torej, da ni odveč, ako opozorim tu rojake na Švedskem na dolžnost, ki jo imajo do novodošlega rojaka, ki bi prišel blizu njih, da mu pomagajo z nasveti, z dobro besedo in z vsem, kar morejo, kot bi bil njihov brat. Če bodo svojemu rojaku pomagali, se bo hitreje vživel v nov položaj in bo zadovoljen, ker se ne bo počutil samega. Kajti ni najhuje biti sam v puščavi, kjer se človek zaveda, da drugače biti ne more. Huje je biti sam med ljudmi, kjer so mu eni tuji, ker ne razume njih jezika, drugi pa, ker so samoljubni in do njega brezbrizni. Pravijo, da smo Sloveni gostoljubni.

Če je to res, bodite torej še posebno gostoljubni do svojih novodošlih rojakov, ki vaše pomoči potrebujejo in pričakujejo, čepravno jo morda ne znajo pravilno ceniti. Ako boste tako ravnali, si boste tudi sami pridobili novih prijateljev in s tem boste tudi sami sebi lajšali življenje v tujini.

Novodošlim povejte tudi, kje je bližnja katoliška cerkev, kdaj so svete maše, kam se morajo obrniti za verouk za otroke, ako jih imajo, kje in kdaj lahko dobijo slovenskega duhovnika. Sporočite tudi slovenskemu duhovniku, če so kje prišli novi rojaki in kje so. Sicer naš duhovnik navadno zve, kdaj so novi prišli na Švedsko, ne zve pa več, kam so potem odšli. S tem mu mnogo olajšate iskanje in sodelujete pri njegovem delu za duše naših rojakov. Naj se tu pokaže naša slovenska vzajemnost!

Bliža se postni čas. Letos je velika noč razmeroma zgodaj, že 29. marca. Mislite na to zlasti tam, kamor more slovenski duhovnik le poredko priti. Od začetka februarja naprej bo prihajal na obiske »v znamenju« pripravne na veliko noč. Uporabite njegov obisk za prejem sv. zakramentov, ker se zelo verjetno pred prazniki več ne bo mogel vrniti.

Svete maše v februarju 1964 bodo: na prvo nedeljo 2. 2.: Oskarström, ob 9 in pol, Halmstad ob 11; na drugo nedeljo 9. 2.: Göteborg ob 9 in četrt; na tretjo nedeljo 16. 2.: Malmö ob 9 in pol, Trelleborg ob 17; na četrto nedeljo 23. 2.: Boras (čas boste zvedeli v posebnem obvestilu), Gislaved ob 16 in pol. Na prvo nedeljo v marcu 1. 3.: Växjö in okolica (za čas boste zvedeli posebej).

V Göteborgu bo odslej vsak mesec na drugo nedeljo in ob isti uri sv. maša, v Malmö in v Trelleborgu pa vsak mesec na tretjo nedeljo, tudi ob istih urah. V Malmö in v Göteborgu je slovenski duhovnik vedno vse dopolne v cerkvi na razpolago za spoved.

Dne 12. jan. sta se poročila v Kolmarju rojak Vinko Kokal in Božidara Gorenšek. Kot priči sta bila pri poroki Anton Maros in Ferdinand Urbančič, poročeval pa je pater Oliver Mc Kenzie iz Kolmarja. Želimo jima mnogo sreče.

Lepo **spominsko knjigo** z življenjepisom in 50 slikami iz življenja rajnega papeža **Janeza XXIII.** je izdala Družba sv. Mohorja v Celovcu. Knjiga je krasno darilo. Cena 36.— šil.

Nekaj o česnu

Domovina česna je Vzhod. O njem poroča že najstarejša literatura, ki jo poznamo.

Preprosti narodi so videli v njem lahko dostopno zdravilo v času kužnih (kolera in kuga) in drugih boleznih (želodčna revmatična in druga obolenja), ki so spravljala v grob veliko število ljudi.

Poleg važne vloge v zdravilstvu, ima česen pomembno mesto pri kuhi. Gospodinja ga dodaja različnim jedem, zlasti zelenjavi, da jim izboljša okus. Uživati ga moremo tudi z mesom in mlečnimi izdelki.

Sedaj ne uporabljamo česna v zdravilstvu v tako številnih primerih kot nekoč. Učenjaki so odkrili v svežih česnovih strokih posebno vrsto olja z antibiotično učinkovitostjo; poleg tega vsebuje česen vitamine B, C in D ter neke hormone. Dandanes tudi vemo, da česen zmanjšuje in blaži krvni pritisk, je priporočljiv pri ledvičnih in pljučnih (bronhitis in jetika) obolenjih, krepi utripanje srca ter koristi pri arteriosklerozi. Pomaga tudi pri zastrupljenju z nikotinom ter nepravilnem delovanju želodca in črevesja; nadalje uničuje bolezenske klice griže, tifusa in paratifusa. Uspešno se uveljavlja pri glistah, ki napadajo tako otroka kot odrasle ter služi kot zaščitno sredstvo pri influenci in prehladu.

Česen, pri katerem nas moti le njegov značilen vonj, je torej koristen za naše zdravje, čeprav ni ravno »čudodelno« zdravilo, kot so menili v starih časih. — Omenimo še, da preobilno uživanje lahko povzroči želodčne težave, bljuvanje, koliko, draži sluznice in žene na vodo.

Presneti tiskarski škrat

V zadnji (10.) številki lanskega leta je uredniku in bravcem tiskarski škrat spet eno zagodel. Pod sliko pisatelja Ivana Cankarja je spremenil letnico in sedaj bereš, da je minilo 55 let od Cankarjeve smrti. To ni res. Zahvaljujemo se naročnikom, ki so se postavili po robu in škratu niso hoteli verjeti. Lani v decembru je poteklo 45 let od Cankarjeve smrti, ker je ta umrl leta 1918. — In še drugod v isti številki je vtaknil škrat svoje prste vmes. Na strani 20. pod sliko piše o Raguličevi družini, ki je praznovala vesel dogodek, da živi v Franciji. Pravilno je: v Belgiji.

brali smo

slovenska
DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

je ob 45-letnici smrti pisatelja Ivana Cankarja lanskega decembra ponatisnila naslednje lepe Cankarjeve besede:

»Priznam odkrito, da sem v prvih mesecih vojne trepetal za ta narod, ki ga ljubim, kolikor človek ljubiti more. Rekel sem si v plahem srcu: 'Ta peščica dobrih ljudi ob Adriji bo v svetovnem metežu izginila, bo poteptana, truplo njeno bo vrženo v morje!' Ni me sram tiste plahosti; saj vem, da jih je bilo mnogo, ki so mislili kakor jaz. Kmalu že pa sem videl znamenja, videl jih v svojo srčno radost in obenem v svojo sramoto, da tega naroda, ki ga ljubim, nisem poznal. Ne poznal odporne moči njegove, ne politične zrelosti njegove, ne njegove samozavesti. Tako so nas tujci in potujčenci delali: majhne in slabe, da smo nazadnje že sami verovali v to svojo neznatnost in nemoč! Izkazalo pa se je, da nas ta silni vihar ni potisnil k tlom, temveč, da nam je opral duše in srca, nas pomladil, nas dvignil kvišku!«

»Dolga, temna stoletja smo blodili po močvirju, s potrtem srcem, s plaho dušo, brez upanja, brez vere v svetlobo in življenje, zakrknjeni v svoje ponižanje, v svojo sramoto in bridkost. Ali planil je silen vihar, razgnal je oblake, ugledali smo sonce in ugledali pot. Nič več nevere, nič več nezaupanja, ven iz močvirja, ven iz teme!

Morda ni še dan vstajenja, morda je šele Cvetna nedelja in je pred nami še Oljska gora in križev pot in Golgata. Ali naj se zgodi, kar se mora zgoditi! V naših srcih je zapisano, v evangeliju, da vstajenje pride, ker mora priti. Pa bodi še več bičanja in ponižanja, bodi pot na Golgato še tako strma in strašna: uprimo oči v sonce: naše veliko jutro je blizu, v lica nam diha rosna zarja njegova.«

»Če smo se držali v klavnosti petnajst-

sto let, se bomo držali še sedaj, ko smo kulturni. Nase se zanesimo, to je vse!«

»Mater delavke so naša bodočnost! Poznam tako mater: svojo srčno kri bi dala, da reši otroku življenje! Dokler imamo take slovenske matere, se nam ni ničesar bati!«

»Ali velika in važna narodna dolžnost pripade tudi tem trpečim materam delavkam. Že otroku, ki ga pestuje, naj dopove, zakaj ni dobil mleka; otroku, ki je bil že zhodil, naj dopove, zakaj nima belega kruha; otroku, ki je napol odrasel, naj pove natanko in po vrsti, kaj je bilo in kaj mora biti! Če bo vsaka mati storila to svojo sveto dolžnost, nam ostane temelj naroda nedotaknjen — naša mladina, tisti temelj, na katerem bomo gradili napreje.«

»Jaz zaupam v to delo, zaupam v delo vseh. In obenem trdno in zvesto zaupam v uspešnost tega dela, zaupam v bodočnost svojega slovenskega naroda.«

SVOBODNA SLOVENIJA
ESLOVENIA LIBRE

ki izhaja v Argentini, objavlja pismo rojaka, ki je prišel od doma po opravkih v tujino. O razmerah doma pravi to-le:

»Vajeti res niso več tako napete, da bi naš državljan obvisel za vsako figo v ječi ali na »Ozni«, če ne še kje drugje, kakor v dolgih in težkih preteklih letih. Drugič: sčasoma so nas pa le zdresirali in naučili, da vemo, kaj jim je prav in kaj ne. — Svoboda veroizpovedi? Da, cerkve so še kar dobro obiskane. Ljudje potrebujejo opore, tolažbe in ravnovesja. Kdor pa se hoče izogniti posledicam, se na primer poroči cerkveno na skrivaj, v kakem zakotju. Enako je z drugimi zakramenti. Težko je z otroki. Krst še gre. Potlej je težje. Že od početka šole začno sistematsko ubijati otrokom prezir do vere, kot nepotrebne in okostenele bajke. Posledice so logične: mladini kar prija ne verjeti ne v Boga ne v hudiče. Tako ostane brez osnovnega verskega vodila življenjskega vodila. Verske morale ne pozna, partijska pa je taka, da je danes zveličavno, kar je bilo včeraj greh, in obratno. A čudo: mladina po večini tudi v partijo ne verjame več...«

Dogodek v kresni noči

2.

Ko sem tisto popoldne kar planil v sobo prijatelja Kresa, poln nestrpnih radovednosti, sem bral že na njegovem obrazu, da je preiskava na domu gospe Tije bila brezuspešna. Sedel je za pisalno mizo, pred seboj je imel zemljevid Slovenije in me je gledal z dolgim, zamišljenim pogledom, preden je spregovoril:

»Nič, prijatelj! Do tega trenutka ni še nobenega glasu od nje in tudi najmanjše stvarce nisva mogla najti z njenim možem, ki bi nam pokazala kako sled ali vsaj malo posvetila v temo, v katero je zavil skrivnostni dogodek. Bojim se, da bo to kaj trd oreh zame... in za vas!« se je nasmehnil. »Poslušajte.

Najprej nekaj o gospodu Belinu,« je pričel Kres svoje pričilo. »Ali veste, da mu skraja nisem nič kaj zaupal?«

»To sem opazil!«

»No, da, saj je zadeva bila videti na prvi pogled malo preveč... kako bi rekel? Malo preveč ameriška! Ali ne? Zato sem sumil, če ni tu morda kaka past ali po domače potegavščina, v katero naj bi se midva ujela, da bi se nama svet smejal. Za take usluge se vedno najdejo dobri ljudje. To je bil moj prvi vtis. Potem sem seveda gospodu Belinu vso stvar, kakor jo je povedal, moral verjeti, vendar sem si pri tem mislil svoje. Menil sem, da gre spet za mlado, življenja in fantazije polno žensko ob strani suhoparnega in morda tudi ne preveč nežnega zakonskega druga. Zdaj seveda, ko tega gospoda malo bliže poznam, vidim, da sem ga sodil napačno. Rečem vam, to je človek visoke kulture in plemenitega značaja. Da vidite samo njegovo prekrasno knjižnico! In njun lepi dom! Povsod najfijnejši okus, povsod zlahtna domačnost. Vsekakor sem se mogel prepričati, da ta človek svojo ženo

obožuje in da ima sebe v oblasti. Skratka, močan značaj, redkejši mož. — Zato mi je stvar z njegovo ženo tem zagonetnejša. Pokazal mi je tudi nekaj njenih pisem, ki mu jih je pisala iz sanatorija, torej v zadnjem času: pisma dovolj zgovorno pričajo, da mu je ona vdana in kako silno ga čisla. Kaj bi torej moglo vplivati nanjo, da je šla od nje?«

»Kakšno ljubavno razmerje, morda prav z njim, ki jo je odpeljal, je potemtakem izključeno?« sem vprašal.

»Popolnoma izključeno!« je potrdil Kres s polnim prepričanjem. »Saj je vendar jasno, če bi bilo res kaj takega, ne bi šla tako, kakor je šla. Imela je dovolj drugih ugodnejših in tudi pametnih priložnosti. Saj ni vzela s seboj drugega kot to, kar je imela na sebi. Že to dokazuje, da na pobeg od moža niti mislila ni.«

»Toda popolnoma nepoznan ji tisti človek, ki je kar takole z avtomobilom prišel ponjo, vendarle ni mogel biti?«

»To je vsaj verjetno. Vendar nisem mogel najti med njenimi pismi prav ničesar, kar bi upravičevalo tako sumnjo. Mogoče je, da je za svojega bivanja v tistem avstrijskem sanatoriju sklenila kako poznanstvo, ki je postalo zanjo usodno. Zato sem nasvetoval gospodu Belinu, naj sam malo pozveduje, kdo vse je bil tisti čas med gosti v sanatoriju in s kom je gospa Tija kaj prihajala v dotiko. Belin odpotuje še nocoj. Jaz bom medtem...«

Kres je umolknil in se zamislil. Čez čas je dejal:

»O tistih besedah premišlujem, ki jih je gospod Belin ujel iz ust svoje žene tam na savskem mostu: »Kresna noč... to noč pred desetimi leti...« Nekaj mi pravi, da bo tukaj ključ k uganki, ki jo moramo rešiti. Nedvomno je gospa Tija na kresno noč pred desetimi leti nekaj doživela, kar nosi neizbrisno v spominu. Morda sta tisti doživljaj in njeno zginotje celo v kaki medsebojni zvezi? A kdó bi nam mogel dati o tem kakšno pojasnilo? Njen mož ne ve ničesar: takrat še nista bila poročena, niti zaročena in ona mu tudi nikoli ni pripovedovala o tej svoji kresni noči pred desetimi leti. Žal tudi iz njene ožje rodbine ni nikogar, ki bi nam

morda utegnil kaj povedati; starši so ji že umrli, bratov in sester ni imela, izmed bližnjih sorodnikov živi samo stara betežna teta. No, morda se bo dalo kaj zvedeti v kraju, kjer je gospa Tija prebivala pred desetimi leti. Seveda, če bodo pozvedovanja zastonj te točke sploh potrebna. Trenutno tudi ni važno...«

Kres se je spet zamislil, nato pa segel po svoji beležnici.

»Kaj nameravate storiti?« sem ga podrezal.

»Najprej moram dognati, kako je prišla gospa Tija do moje vizitke. Zdaj brskam po svojem spominu, komu sem kdaj dal svojo vizitko, in sem si že zapisal nekaj imen. Seveda prihajajo tu v poštev le ženske, ker je verjetno, da ima gospa Tija kako prijateljico, kateri se je zaupala, in da ji je ta navetovala mene. Gospod Belin mi je imenoval nekaj njenih ožjih prijateljic, katere pač pozna, toda med njimi ni nobene moje znanke. Upam pa, da se mi bo kmalu posrečilo izslediti tisto osebo. Seveda bodo vsa moja pozvedovanja na eno in drugo stran silno otežkočena zaradi Belinove želje, naj se ohrani v vsem največja molčečnost, da ne bi kaj trpel dobri glas žene. Vsekakor vas moram zaprositi, cenjeni prijatelj: nobene besedice v javnost o tej temni zadevi, dokler ni dvignjena zavesa! Oprostite, a ta dogodek je za časnikarja tako zapeljiv, da...«

»Od moje strani ni nobene nevarnosti,« sem zatrdil, »če ne pride od druge strani! Kaj pa, če se je zgodil zločin in bodo imele s tem opravka oblasti?«

»Zločin?« se je nasmehnil Kres. — »Ne, ne, prijatelj, kakor nama je prizor na savskem mostu opisal gospod Belin, imam jaz »ugrabitelja« gospe Tije na sumu — na prijetnem sumu! — da je pripadnik naše bratovščine. V znamenju srca' pa ni zločinov!«

»Hm, lahko je tu kakšna zloraba. Odpejlati svojemu bližnjemu ženo ni čedna reč, tudi v znamenju srca ne. Jaz bi se lepo zahvalil za take bratce!«

Kresa so te moje besede vedno osupnile. Zdaj se je nagnil k meni, pogreznil svoje svetle oči v moje in dejal počasi kakor bi se obotavljal:

»Izrekli ste hudo besedo, tisto o zlorabi...

Vendar... Ali veste, da si nisem povsem na gotovem? Malo me reč le skrbi... Okoliščine so tako čudne... Tiste njene besede o kresni noči... In pa — našlo se je med stvarmi gospe Tije nekaj, kar daje misliti.«

»Kaj!« sem ostrmel. »Torej vendar nekaj in ne ,prav nič', kakor ste malo prej izjavili?«

»Hm, stvar ni v nobeni neposredni zvezi z našim primerom. Vendar, vendar... zdi se mi, da ima tudi gospa Tija neko skrivnost!«

»Eh, vsaka ženska ima skrivnosti. Brez tega ni nobena!« sem suho pripomnil.

Kres je privlekel iz predala pisalne mize škatlico. Bila je to majčkена kitajska šatulja v črnem laku z rdečerumenim malikom na pokrovu. Preden jo je odprl, je dejal:

»Vprašal sem gospoda Belina, ali je morda imela njegova žena kako razmerje pred njim? Kolikor je njemu znano, oziroma kar mu je ona sama zaupala, je bila njena tiha ljubezen v domačem kraju neki mlad graščak iz soseske, s katerim se je poznala že iz otroških let. Toda bilo je to le kratkotrajno in nedolžno ljubimkanje. Sicer pa je tisti človek umrl pred njeno zaroko z gospodom Belinom. Torej moramo popolnoma izločiti tudi domnevo, da bi tukaj utegnili priti vpoštev kaki njeni odnošaji iz preteklosti. Tako misli gospod Belin. Dobro. Mora pa biti neka skrivnost v življenju te ženske, ki...«

Kres je privzdignil pokrovček škatlice, vzela ven robec in mi ga je podal z besedami:

»Poglejte si malo tole!«

Bel svilnat ženski robček, obrobljen s krasnimi čipkami. Ni bil zravan, ampak zmečkan in očitno že star oziroma nekoliko porumenel od dolgega ležanja.

»Njen robec! Monogram je njen!« me je opozoril Kres in pristavil: »Gospod Belin pravi, da mu te škatlice nikoli ni pokazala.«

»No, in kaj je skrivnostnega na tem robcu?« sem vprašal z začudenjem.

»Poduhajte ga malo! Čuden parfum, a? In vedite: njen mož ni še nikdar opazil pri njej takega vonja. Parfum, ki ga ona že od nekdaj ljubi, je povsem drug. To nemara sploh ni noben parfum, vsaj ženski ne. Nekaj nenavadnega je. Ali vam ugaja? Čudno!

Mene se je vpričo lotila omotica, ko sem poduhal robec.«

Tako je pravil Kres, med tem ko sem jaz obvohtaval robec in napenjal svoje možgane, da bi se spomnil, kdaj in kje sem že duhal tak ali enak duh...

»Tole tukaj pa je še bolj čudno,« je dejal Kres in porinil predme škatlo. »Poglejte!«

Na dnu so ležale tri cigarete.

»Gospa Tija ni kadila!« je pojasnjeval Kres. »Še nikoli ni kadila in težko prenaša tobakov dim, mi je povedal gospod Belin. Čemu hrani torej te cigarete? V spomin? Zakaj je to skrivala? ...«

Jaz ga nisem več poslušal, v moji glavi se je bil kot blisk užgal spomin. Spomin nazaj, za dolgo vrsto let nazaj...

Na tisto noč v sarajevskem gosposkem klubu, v turški sobi, ko mi je dal Nuri eno tistih cigaret. Nuri efendija, Turčin, pustolovec, klativitez in največji klepetec pod soncem. Pravil je, da mu je cigarete podarila neka perzijska princesa. Seveda je lagal kakor vedno, toda cigareta je bila božanska in tiste minute, ko sem kadil, sem užival prave rajске radosti. Potlej sem moledoval Nurija še za eno cigareto, mu obljubljal ne vem kaj vse, a mi je ušel in potlej ga sploh nisem več videl. Vojna je pobrala tudi Nurija. Hodil sem po tisti cigareti še dolgo okoli kakor zamaknjen; prijatelji so me dražili, da sem mesečen.

»Da, tista cigareta je bila prav taka, kot so te v škatlici gospe Tije,« sem pripovedoval Kresu, drhteč od razburjenja. »Taisti prečudni, a mojemu nosu tako nepopisno prijetni vonj... O, dajte mi, da si eno prižgem!«

A Kres mi je škatlo že odmaknil.

»Ne smemo!« je pribil. »To je lastnina gospe Tije. Če vam ona dovoli, lahko pokadite vse tri. Za zdaj jih bomo spet lepo spravili.«

»Toda vsaj robec mi prepustite!« sem zaprosil. »Pazil bom nanj. Pomagal mi bo najti gospo Tijo. Jaz bom razkril to skrivnost!«

Rekel sem to s tako gotovostjo v glasu, da mi je Kres brez nadaljnjih pomislekov izročil robec, škatlo s cigaretami pa je spet skrbno zaklenil v pisalno mizo.

Nato sva se poslovila. Ko sem bil spet na

cesti, se je začela moja gotovost majati. Samemu sebi nisem več zaupal. Kaj pa, če me moja domišljija vara? Če nisem le žrtev sugestije? Spet sem poduhal robec gospe Tije. Ne, tu ni zmote. To je tisti vonj, vonj Nurijeve cigarete.

Iz previdnosti sem vseeno krenil v parfumerijo gospoda Strmolija, ki pozna vse parfume tega sveta.

»Prosim, kakšen parfum je to?«

Gospod Strmoli je z zanimanjem preduhal robec gospe Tije, zmajeval z glavo, ugibal to in ono in nazadnje poskusil tudi nekaj mešav iz raznih dišav. Ni se mu posrečilo. Končno je večak izrekel mnenje, da to sploh parfum ni.

Hvala! Saj prav to sem hotel vedeti. Zdaj sem bil na trdnem.

*

Pet dni je že preteklo, o gospe Tiji pa še vedno ne duha ne sluha. Šesti dan je prišlo od nje pismo. Pisala je svojemu možu:

Dragi!

Bodi brez skrbi.

Ko bo dopolnjeno, se povrnem k Tebi.

Tija.

»Kakor vidite,« mi je razlagal Kres, ko mi je pokazal pismo, »na ovitku ni naslova. Pismo je prišlo v hišo ponoči. Zjutraj ga je našel gospod Belin na svoji nočni omarici. Veste, kaj on domneva? Da ga je ona sama prinesla. V spanju, pravi, se mu je zazdelo, kot da je prišla, tiho stopila k njegovim postelji in ga pogladila po čelu; dobro je čutil njeno mehko, toplo roko. Trudil se je na vso moč, da bi se prebudil, a trdni spanec ga ni spustil. Menda se je siromaku samo sanjalo. Zase sem prepričan, da pisma ni prinesla ona, ampak —«

»Ampak tisti, ki ima zdaj v rokah njo in njene ključke!« sem dopolnil jaz.

»To je tudi moja misel,« je potrdil Kres. »On ali pa kak njegov pomagač. Zato sem svetoval gospodu Belinu, naj bo previden in naj ima ponoči hišo zaklenjeno z zapahom. Ni dobro, če lahko zahajajo noter tuji ljudje. Nič se ne vé...«

(Dalje prihodnjič)

rojaki pišejo

Lepa hvala za pošiljanje lista »Naša luč«. Lepo je brati, kako žive naši rojaki po svetu. — Tu je vse »elektrizirano« zaradi obiska sv. očeta; le škoda, da se bo mudil samo tako malo časa tu. Upam, da ga bomo imeli priliko videti. Jaz sem ga videla 2. julija v Rimu. — Ali je pri vas huda zima? Tu smo imeli dva dni dosti dežja. Stari ljudje pravijo, da ga že 50 let ni bilo toliko. Ena vas v bližini je bila skoraj popolnoma uničena. Vihar je izruval drevesa in odnesel celo zemljo, tako da so ostale samo gole skale. Ubogi ljudje, ki so bili itak siromašni, zdaj pa so vse izgubili! — Zidamo novo žolsko poslopje na podobnem »terenu«, ker nimamo denarja za kak drug svet. — Vse Slovence lepo pozdravlja rojakinja iz Svete dežele — Č. s. Angelina Martelanc iz Jeruzalema.

Tukaj Vam pošiljam naročnino za »Našo luč«. Bi rada že prej poslala, ali ko še živim od občine, moram računati z vsakim fenigom, kam ga dam. Ali zelo me razveseli, kadar prejmem ta list. Vsaj malo slovenskega čujem in malo zvem, kako se imajo naši Slovenci po svetu. Sem namreč med samimi Nemci. Jaz sem že 29 let izven domovine, pa imam še vedno domotožje, posebno sedaj, ko sem vdova... A. V., Dorthmund, Nemčija.

Ponovno se Vam oglašam in sicer z naročnino za leto 1964. List mi čedalje bolj ugaja, saj sem že šesto leto naročnik. — M., Kanada.

Namen tega pisma je, da Vam dam podatke tudi od neke družine, katera nas je v času praznikov obiskala. Ista družina namreč želi tudi naš časopis »Naša luč«, katero so videli pri nas in jim je zelo ugajal. Popolni naslov tega novega naročnika Vam napišem na koncu mojega pisma. — Krefeld, Nemčija.

TOD JE HODIL,

tod je kosil,
tu do pasu
se je v žito skril.
Tod je sejal,
tod vasoval,
silak — trden kot dren —
potruncan kot slak,
možak;
nikomur ni skrivil lasu.

Težkal njegove sem roke,
dobre kot kruh.
Zemlja bila je zlató
med njegovimi prsti.

Oh, imel je posluh!
Če so igrali
melodijo nasilja,
se je uprl.
Hlapec ni bil.
Rad je rekel:
»Vsi naj živijo!«

Vedno skromen,
vedno tih,
je garal
kot božji navdih.

Utrnil se je
kot list ob trgatvi,
ko je načel novino.
»Peer moj...« je rekel
in napil si sedmino,
ožarjen, svetel — ves čist!

(Spominu strica Gustelna,
† 16. 10. 1956)

Carlo K. Levin

»Poslanstvo, ki ga izvršujete izseljenski duhovniki, je večje kot tistih, ki pravijo, da predstavljajo narod in prodajajo čast naših pradedov. Vaše delo ni političnega značaja, temveč še višjega in častnejšega. Tudi jaz vas bom podprl po svojih močeh. Prostege časa nimam prav nič. Delam in se učim mnogo, rad bi izdelal za vsako ceno šolo za strojnega gradbenika...« — S. B., Rastatt.

ZA TISKOVNI SKLAD

Lanaken, 6. 1. 1964.

Dragi g. urednik!

Že dalj časa sem v bolnici. Ko pride »Naša luč«, je praznik v moji bolniški sobi. Vso preberem. Nekateri stvari po večkrat. V zadnji številki sem s posebnim zanimanjem bral uvodnik: »Z združenimi močmi«. Res je tako, kot je tam rečeno: »Naša luč je naša skupna zadeva. Za njen napredek smo vsi odgovorni.«

To naj se ponovno naglašaja.

Čestitam k večjemu formatu in prekrasni naslovnici strani.

»Naša Luč« je res naš ponos. Toda: »Brez nič ni nič!«

V sklad za »Našo Luč« prilagam fr. 200.— ter Vas iskreno pozdravljam: vdani Franc Krpač, Belgija.

Lanaken, 6. 1. 1964.

ZAHVALA

Uprava se zahvaljuje vsem, ki so poleg naročnine poslali še svoj dar za tiskovni sklad lista.

Več kot 50.— šil. so v ta namen poslali: Franc Krpač, Belgija 100.—; Dr. Fran Kolarič, Švedska 150.—. Najlepša hvala.

smeh je zdrav

V šoli. — Učitelj: »Kaj vse nam daje gos?« — Pepek: »Gosjo pečenko, gospod učitelj.« — Učitelj: »Kaj še?« — Pepek: »Jajca.« — Učitelj: »No, kaj še?« — Pepek molči. — Učitelj: »No, kaj pa imate v postelji?« — Pepek: »Bolhe.«

Na Madžarskem. — so pripeljali kmeta na združnem državnem posestvu pred radio in mu naložili, da kaj pove o lepem življenju na posestvu. Toda mož molči. »Govori!« mu pravijo. »Vsa Budimpešta te poslušaj.« Mož pa molči. »Pomisli, vsa Madžarska čaka, da te bo slišala!« Toda mož še zmeraj molči. Pa reče propagandist za njim: »Govori vendar! Cel svet čaka, da te sliši.« »A, če je pa tako, potem že,« odvrne kmet in zavpije v radijski mikrofona: »Na pomoč, na pomoč!«

Razlog. — »Tako si zaposlen, pa se še s čebelami mučiš,« pravi Tone svojemu prijatelju. »To je pa zaradi tašče,« odgovori Rudi. »Kaj jih ima tako rada?« je radoveden Tone. »To ravno ne, toda odkar so jo zadnjič pošteno opikale, je ni več k nam,« se odreže Rudi.

Berač. — »Ubog! revež! Paraliziran ste; toda še hujše bi bilo, če bi bili slepi,« tolaži usmiljena gospa berača in mu da nov frank. »Imate prav,« pravi berač, »pretekli teden sem bil slep, pa so mi nametali samih gumbov v klobuk.«

Izbirnež. — Janko je dobil od tete avtomobilček, s katerim pa ni bil preveč zadovoljen. Teti je seveda rekel: »Hvala lepa za darilo!« — »Oh, Janko, saj to ni nič!« Janko pa: »Saj res ni nič, toda mamica mi je rekla, da se moram lepo zahvaliti!«

Slaba tolažba. — »Proizvodnjo smo povečali, izvoz smo povečali, zaslužki pa so ostali isti kot lani. Ali boste kar naprej trkali na našo zavest?« — »Tovariš, zavest je nekaj vredna, denar pa hitro porabiš!«

Po polovici. — Mali Ivan se je jokal ponoči. Mlado mamico je že jezil vedni jok in jezno je dejala možu: »Vendar bi še ti malo zibal otroka, saj je pravtako tvoj kakor

moj!« — Mož se je obrnil in odgovoril: »Ej, svojo polovico le zibaj in tolaži, moja pa pusti, naj kriči!« — (Osa, 9. 12. 1905).

Znamenita najdba. — Mož pride natrkan pozno domov; žena razgraja na vse pretege. »Molči že enkrat,« jo prosi mož. »Saj bi se bil že prej vrnil, pa sem nekaj našel. Več ti povem jutri.« Žena ni mogla spati vso noč in je zjutraj radovedna vprašala moža: »Kaj si našel včeraj?« »Novo gostilnico z izvrstnim cvičkom!« — (Osa, 18. 11. 1905).

Nepričakovano. — »No Francek, ali ti je naš obed dišal?« vprašala je gospa dečka, kateri je bil z roditelji pri njej na obedu. »O, da!« odgovoril je deček. »Dostikrat tudi pri nas ni nič boljši, samo da imamo več.« — (Rogač 1888).

Izpred sodišča. — »Koliko odškodnine zahtevate od hlapca, ki vam je ukradel hlače?« — »Gospod sodnik, 30 kron!« — »To je preveč! Sami pravite, da niso bile dosti vredne.« — »Gospod sodnik, 20 kron sem dal za nove, 10 kron pa krojaču, ko mi jih je obrnil. — (Osa, 9. 12. 1905).

Prijateljski pozdrav. — »Strela naj te ubije, Tone, kje pa hodiš, da te nič ne vidim?« — »Vrag te vzemi, Janez, ali še živiš?« — (Osa, 9. 12. 1905).

Svojega konja spoznal. — Ribničan je šel v semenj, da si kupi konja. Res je dobil dobro paro za vredno ceno. Idoč s semnja pride do hiše, kjer »Bog roko ven moli« in si misli: tu bi bilo dobro malo odpočiti. Dene konja v konjak, sam pa se gre krepčat v krčmo. Ko je oskrbel svojega notranjega človeka, se odpravi v konjak po konja. Pa pride v zadrego! Konj je pri konju, drug drugemu podoben. Naš Ribničan premišlja in premišlja, kateri konj bi bil njegov, a ne more uganiti. Ves nevoljen se začne »kruotiti« in kričati, da vsi ljudje privro iz krčme. Tedaj potegne Ribničan samokres iz žepa in zavpije: »Možje, primite vsak svojga konja, jest bom svojga ustrajlu!« Kakor bi trenil, je skočil vsak k svojemu konju. Naš Ribničan pa je potem tudi lahko svojega pogodil. Prijel ga je za uzdo, se nasmehnil in dejal: »Saj ga pa vendar ne bom.« — (Brus 20. 10. 1890).

Slovenske oddaje v radiu

Poleg zadnjih objavljenih postaj sta še dve, ki imata oddaje v slovenščini:

Rim — ki govori v slovenščini vsak dan ob 2.45.

Moskva — ki ima oddajo v slovenščini vsak dan ob 19. uri zvečer.

Mali oglasi

(Uredništvo rojakom z veseljem nudi priložnost, da v listu oglašajo. S tem pa ne prevzema nase nobene odgovornosti glede vsebine oglasov in s tem še ni rečeno, da daje obenem tudi priporočilo.

Če je rečeno, da posreduje uredništvo naslov, to naredi le tistim, ki pošljejo kaj za znamko za odgovor.

Cenik oglasov dobite pri upravi lista.)

●
Slovenski fant, star 27 let. ki živi v okolici Hogena v Nemčiji, se želi spoznati s slovenskim dekletom, živčičim v Nemčiji. Naslov posreduje uredništvo »Naše luči«. (10)

Slovenski fant, katoličan, star 24 let, želi spoznati pošteno in resno dekle, ki se želi poročiti. Prednost imajo dekleta do 22 let. Slika je zaželena. Naslov posreduje uredništvo lista. (11)

Compagnie d'assurances generales sur la vie »DE PARIS«

Kdor želi pojasniti v zadevi, naj se javi pismeno agentu g. Jakobu Gorjanec, 33 rue Jules Destrée v Roselies, Hainaut, (Belgique).

Če si zavarovan, boš imel — mirno življenje!

Dimitrij JERUC, rue Longue Haie 30, Bruxelles 5, Belgija — se vam priporoča kot zapriseženi tolmač za francoščino, slovenščino in srbohrvaščino. Njegova komisijaska knjigarna »Preporod« kupuje in prodaja antikvarične knjige.

Zahvala

Številni naročniki in prijatelji »Naše luči« z vseh koncev sveta so poslali uredništvu in upravi pristrčna voščila za božične praznike in novo leto. Ker je nemogoče vsakemu posebej odgovarjati, naj velja tukaj zahvala vsem skupaj. Rojaki! Vaš pozdrav in vaše voščilo stamam v pogum, da moramo nadaljevati svoje delo za blagor slovenskega človeka na tujem.

Nove knjige

Prejeli smo novo knjižico: MIR NA ZEMLJI. V njej je priredil in razložil znamenito okrožnico Janeza XXIII. dr. Matej Poštovan. Ima 40 strani, cena 70 lir + poština. Naročajte: Knjižice, Marijanišče, Opčine (Trieste), Italija.

Slovenska kulturna akcija izdaja v Argentini v Buenos Airesu že sedmo leto revijo »Meddobje«. V štev. 3-4 te revije je poleg leposlovnih člankov tudi razprava Fr. Dolinarja o škofu Slomšku.

NASLOVI SLOVENSKIH IZSELJENSKIH DUHOVNIKOV

ANGLIJA: Ignacij Kunstelj, Offley Road 62, London S.W. 9., England (Tel. RELiance 6655, izg. Rilajens).

BELGIJA: Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Liège, Belgique Tel. 04/233910). — Kazimir Gabc, 19 avenue Louis Empain, Marcinelle (Hainaut), Belgique (Tel. 07/367754).

FRANCIJA: Nace Čretnik, 4 rue S. Fargeau, Paris 20, France, (Telefon MENilmontant 80-68) — Ciril Lavrič, 7 rue Gutenberg,

Paris 15, France, (Tel. BLOmet 89-93). — Stanislav Kavalari, 17 rue Claude Debussy, Liévin (Pas-de-Calais), France. — Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, Aumetz (Moselle), France. — Msgr. Stanko Grims, 1 rue du Dauphiné, Merlebach (Moselle), France. — P. Jakob Vučina, 6, rue de France, Nice (A. M.), France.

NEMCIJA: Ciril Turk, 42 Oberhausen-Sterkrade, Mathildestrasse 18, West-Deutschland (Telefon 62676) — Ivan Ifko, 43

Essen-Altenessen, Schonefeldstr. 36, W. Deutschland. — Dr. Franc Felc, 7 Stuttgart-S, Heusteigstr. 49/II, W. Deutschland (Tel. 707970). — Dr. Janez Zdešar in Franc ščškar, oba: Zieblandstr. 32/II Rgb., 8 München 13, W. Deutschland, (Tel. 550296).

NIZOZEMSKA: Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgique.

ŠVEDSKA: Jože Flis, Gamla Nissastigen 65, Oskarström (Halmstad), Sweden (Telefon 035/60086).

NAŠA LUČ

mesečnik za Slovence
na tujem

Začel izhajati 1. 1951

2. številka — letnik 13
Februar 1964

Izide desetkrat v letu (vsak mesec razen junija in avgusta).

Dopise za številko, ki izide konec meseca, mora uredništvo prejeti vsaj do 10. v mesecu. Člankov ne vrača.

Za uredništvo odgovarja dr. Janko Hornböck. Založba: Družba sv. Mohorja. Tiska: Tiskarna Družbe sv. Mohorja. Vsi v Celovcu.

Če list naročiš pri upravi, stane na leto 35 šil. ali protivrednost: 70 bfr, 7 NF, 5 h.

gld, 5,5 DM, 900 lir, 12 angl. šil., 10 norv. kron, 7,5 švedskih kron, 10 danskih kron, 20 avstralskih šil., 2 dolarja. List lahko naročiš pri bližnjem poverjeniku ali pa naravnost pri upravi v Celovcu.

Uredništvo in uprava imata naslov: „Naša luč“, Viktringer Ring 26, Celovec-Klagenfurt, Austria.

Printed in Austria
